

Aalten	
Bredevoort	
Harreveld	
Lichtenvoorde	
Mariënveld	
Meddo	
Vragender	
Winterswijk	
Zieuwent	

Advent en Kerst
Interview met Ton de Vries
Naam voor nieuwe parochie
Afscheid van pastor Den Hartog

Het Licht van Kerstmis

December is in zicht, de dagen zijn kort en vooral erg koud. Tegelijkertijd is dit de mooiste maand van het jaar. De kerstverlichting verwarmt onze huizen en straten. Thuis speel ik de muziklijsten af op het Sonos-systeem: de Christmas carols brengen sfeer. Kerstmis staat voor de deur. Voor mij begint kerstmis pas echt op 24 december rond de klok van vier 's middags. Ik zet de tv of radio aan en luister naar het Festival of Nine Lessons and Carols uit de universiteitskapel van King's College, Cambridge. In een bijna donkere kerkruimte met enkel kaarslicht zingt die ene – vaak nog fragiele – stem 'Once in Royal Davids City'. Vervolgens zingt de hele gemeenschap. Kerstmis is begonnen.

Zal dit gezang allemaal nog doorgaan, vraag ik me af. Zingen en corona gaan sinds de vastentijd van dit jaar niet meer samen. Ik weet me te herinneren dat paus Franciscus, blijmoedig en met een realistisch oog wees op de kansen die onze tijd bieden om een aansprekende, missionaire kerk te zijn. Om toch vooral de deuren van de kerk wijd open te zetten, door de gelovigen de straat op te sturen om te luisteren, verbondenheid te laten zien, het goede voorbeeld te geven aan mensen die anders niet gehoord worden. Immers: waar mensen aan goedheid, waarheid en schoonheid doen, daar licht het

evangelie op.

Hoe hebben we dat samen als parochie opgevangen met zoveel beperkingen in dit jaar? De arm om iemand heenslaan, hoe lang is dat geleden dat we dat konden doen? Ik hoorde op de radio over een 'advent lockdown'. Geen gek idee om tot 20 december even het leven stil te leggen om met Kerstmis de sociale contacten weer te kunnen aanhalen. Geen eenzame Kerst voor ons allen. Het is goed om de schaduwkanten van afgelopen jaar te erkennen, er niet van weg te kijken, maar er is nooit alleen duisternis. Er is ook licht, Licht dat geboren wordt, een nieuw leven krijgt in een stal. Het licht/Licht erkennen is soms een grotere uitdaging dan de schaduw van alles wat niet goed is.

Onze parochie begint in januari een nieuw leven. Twee worden één. De geboorte van een nieuwe parochie Paulus-Ludger, het Licht van Kerstmis over een kind in een stal in de velden van Bethlehem, vertelt dat Jezus de nieuwheid is te midden van een oude wereld, en dat Hij is gekomen om te genezen en te herbouwen, om de oorspronkelijke pracht in ons leven en de wereld te herstellen.

In deze uitgave alles over de fusie, Kerstmis, advent en over het vieren van eenheid.

Gloria in excelsis Deo. Namens ons allen fijne kerstdagen.

Eveline Zuurbier

PASTORALE NOODWACHT:

T: 06-190 17 292

Eucharistisch centrum

Rapenburgsestraat 21
7131 CW Lichtenvoorde

Centraal secretariaat

Francis Poelhuis
Nieuwstad 12
7141 BD Groenlo
T: 0544-46 46 63
E: secretariaat@sintludger.nl
Openingsdagen:
ma t/m do 08:30 uur t/m 15:00 uur,
vrij 08:30 uur t/m 12:30 uur.

Pastorale team

H. de Jong, pastoor
E: pastoordejong@stpaulusparochie.nl
T: 06 -123 79 793
R. den Hartog, parochievicaris
E: pastor.den.hartog@gmail.com
T: 06 -573 30 330
C. Peters, diaken
E: c.peters@stpaulusparochie.nl
T: 06 -510 36 579
C. Roetgerink, pastoraal werkster
E: pastoraalwerkster.roetgerink@gmail.com
T: 06 -207 39 564

Parochiebestuur-DB

Pastoor H. de Jong, voorzitter
Jos Rosendaal, vice-voorzitter
Hans de Graaf, secretaris
Ton de Vries, penningmeester

Ondersteuning bestuur

Angelita Hunting, kassier
Michel Banning, administratie

Parochiële Caritas Instelling

Bank: NL32 RABO 0336 1608 36

Pastor Dave Fonds

Bank: NL70 RABO 0374 0055 75
Parochiebestuur o.v.v. Pastor Dave

MOV-werkgroep

Frans Stoltenborg T: 0543-474857

ANBI status

De parochie bezit een ANBI status. (een Algemeen Nut Beogende Instelling).
De verplichte ANBI gegevens zijn centraal door het aartsbisdom verwerkt en zijn te zien op de link:
anbi.rkc.nl/publicaties/UTR33546.

Afscheid pastor R. den Hartog

Parochies St. Ludger en St. Paulus

De parochiebesturen van parochie St. Ludger en de St. Paulusparochie kondigen het afscheid aan van

parochievicaris Ronald den Hartog

Op zondag 10 januari 2021 willen we pastor R. den Hartog bedanken voor zijn inzet voor onze parochies.

Om 11.00 uur is er een afscheidsviering in de Bonifatiuskerk, Rapenburgsestraat 21 te Lichtenvoorde, waarin de pastor als celebrant voorgaat geassisteerd door het pastorale team.

Na de viering is er in de kerk gelegenheid om persoonlijk afscheid van pastor Den Hartog te nemen. We weten niet hoe het zal gaan met alle beperkingen, het aantal kerkgangers en of het afscheid niet op een andere manier georganiseerd zal moeten worden.

Via onze media houden we u op de hoogte.

Bestuur en pastoraal team
St. Ludgerparochie.
St. Paulusparochie

Het volgende nummer

Voor de uitgave van februari is de inleverdatum voor artikelen, info en foto's uiterlijk vrijdag 8 januari. Voor de uitgave van maart is dat 5 februari. Voor vragen omtrent de bezorging van dit blad kunt u contact opnemen met het secretariaat van uw locatie/kerk in het parochiegebied.

Omslagfoto

Een kindje in de stal.
Foto: Frans Stoltenborg

Pastoor De Jong

De Heer regeert

Een van die typische dingen rond de jaarwisseling is dat we terugkijken en vooruitkijken. Het jaar 2020 was me 't jaartje wel! Vanaf het eerste kwartaal is er geen dag geweest waarin niet het coronavirus het gesprek van de dag beheerste. Op alle onderdelen van de samenleving oefent de pandemie haar invloed uit. Naast een lockdown kwam er ook veel in beweging. Nieuwe uitingen van kerk zijn buitelen over elkaar heen: livestreams voor online vieren, digitaal vergaderen, videobellen, actieplannen voor de Voedselbank, boodschappen doen voor- en contact onderhouden met ouderen en zieken door het sturen van kaartjes en het organiseren van telefoencirkels. Ook uw pastoraal team is er druk mee en heeft er veel van geleerd. In maart, april werd er in onze samenleving veel creativiteit losgeweekt. En dat is goed. Maar nu het allemaal langer gaat duren zien we dat zo'n virus grillig is, dichtbij komt en indringend zijn weg gaat en dat het ook ons samen komen als kerk direct raakt. Deze coronatijd stelt indringende vragen aan de Kerk. Hoe willen we Kerk zijn? Ook als we

niet meer zó kunnen samenkomen als voorheen? Hoe dragen we het geloof uit? Hoe houden we contact? Welke betekenis hebben we voor mensen in onze omgeving en wat kunnen we voor hen betekenen en hoe dan? Waarschijnlijk heeft het coronavirus een blijvende betekenis voor de vorm waarin we ons geloof willen beleven. Buiten corona staat die vorm al langer onder druk, getuige de grote uitstroom van mensen in de afgelopen decennia, waardoor kerkgebouwen nu gaan sluiten.

Misschien is het goed om dit alles eerst maar eens toe te laten en met elkaar te beleven. Dat we het eerst maar eens tot ons door laten dringen dat het coronavirus weliswaar een crisis veroorzaakt, maar ook een verandering op gang heeft gebracht. Ook voor de Kerk. Dat kun je als een groot verlies zien, maar wellicht ook als een kans om opnieuw relevant en aansprekend te zijn voor de samenleving. Bezinnen, de diepte in gaan, terug naar de essentie: waar gaat het om? Zo vieren we op een ongekende wijze Kerstmis en Oud en Nieuw en betreden we 2021. In een tijd die door velen ervaren wordt als een onzekere tijd. Hoe gaat het verder? Wat zal het nieuwe jaar mij, ons brengen? De fusie van de parochies St. Ludger en St.

Paulus komt dichterbij. Zo ook het afscheid van onze zeer gewaardeerde pastor Den Hartog die we node zien vertrekken. In 2021 ook zullen enkele kerkgebouwen hun religieuze functie verliezen.

Terugkijken en vooruitkijken. Bij dit alles kijken we naar een Kind. Geboren in erbarmelijke omstandigheden, in Zijn bestaan bedreigd en op de vlucht, is Hij de toekomst die ons wacht. Eén van de mooiste lezingen rond de viering van de geboorte van Onze Heer vind ik in de eerste lezing van de Dagmis van Kerstmis, uit het boek van de profeet Jesaja:

"Hoe liefelijk op de bergen de voeten van de vreugdebode, die vrede meldt, goed nieuws verkondigt, die heil komt melden en zegt: Uw God regeert!" (Jes. 52, 7)

De Heer regeert. Bij alles wat ons overkomt is Hij het die ons troost en rust geeft.

Namens het pastoraal team en het parochiebestuur wens ik u en de uwen vrede en troost toe.

Zalig Kerstmis en een Gezegend Nieuwjaar!

Pastoor H.A.M. de Jong

Naar U gaat mijn verlangen, Heer.

Onder deze titel staan wij onder leiding van Ad de Keyzer stil bij psalmen in het algemeen en psalm 25 in het bijzonder. Ad de Keyzer is medewerker aan het Titus

Brandsma Instituut te Nijmegen.

De 150 psalmen zijn het gebedenboek van de Bijbel. In deze gebeden hebben mensen alles wat er in hun leven toe doet, neergelegd voor God; niets blijft onbesproken, er is niets wat het daglicht niet kan verdragen.

Daarom kunnen de psalmen voor ons een richting wijzen op onze levensweg. Voor wie

zoekt naar zingeving, voor wie nadenkt over leven en dood, voor wie kampt met ziekte en gezondheid: voor hen kunnen de psalmen lucht geven, een steun zijn in de rug, uitzicht bieden.

Aan de hand van psalm 25, een psalm die in de Adventstijd een centrale liturgische plaats heeft gekregen, proberen we de betekenis op het spoor te komen die de psalm voor ons kan hebben.

Op dinsdag 15 december heet de commissie Ontmoeting & Inspiratie u vanaf 19.15 uur met een kop koffie/thee graag welkom in het Bernard Vos Clubhuus, Bergstraat 5 in Lievelde. De avond begint om 19.30 uur.

Uiteraard worden alle dan geldende maatre-

gelen ter voorkoming van verspreiding van het corona-virus in acht genomen. Dat betekent o.a., dat er niet meer dan 30 bezoekers mogelijk zijn. U dient zich daarom aan te melden bij Peter Müller: pjamueller@gmail.com of 0544 463045; graag uiterlijk zondag 13 december.

Afscheid van pastor Ronald den Hartog

In de zomer van 2017 begon pastor Ronald den Hartog zijn pastorale arbeid in onze parochies. Hij was in mei diaken gewijd en op weg naar de priesterwijding die hij op 11 november zou ontvangen. Velen van ons hebben zijn wijding of eerste heilige mis meegemaakt.

Met zijn komst ging ook de pastorale samenwerking tussen de Ludger en de Paulus van start.

Na 3½ jaar gaat deze gedreven pastor, die wij hebben zien groeien in zijn ambt, ons verlaten. Per 1 februari is hij benoemd in de St. Johannes de Doperparochie te Mijdrecht en omgeving. Hij wordt pastoor van negen geloofsgemeenschappen in de Utrechtse-Hollandse regio, tussen Utrecht en Amsterdam.

We verliezen door zijn vertrek een beminnelijk priester die met veel enthousiasme en gevoel voor de menselijke maat in ons midden heeft geleefd en gewerkt. Zijn korte en heldere preken zijn toegankelijk en leggen altijd een verbinding naar het alledaagse leven: Wat kan ik hiermee? Wat betekenen deze woorden voor mij?

Pastor Ronald den Hartog is een man die geniet van contacten, is serieus in zijn taakopvatting en straalt met zijn opgeruimd karakter een positieve houding uit. Hij is verbindend, ziet kansen maar is ook realistisch, stelt prioriteiten en maakt keuzes. En steeds houdt hij vast aan de essentie van zijn roeping die concreet wordt in het gebed en meer specifiek nog in het vieren van de heilige eucharistie.

Nou ja, ik wil hem niet de hemel in prijzen, maar ik had hem graag nog even hier bij ons, gehouden! In ieder geval is het duidelijk dat wij als teamgenoten en de leden van de parochiebesturen zijn vertrek als een enorme aderlating ervaren, die – hoe kan het anders – ook grote

gevolgen zal hebben voor de uitvoering van pastorale taken.

In een gesprek met de vicaris is gebleken dat er geen opvolgende priester komt. Inmiddels zijn er meerdere grote parochies waar het team gekrompen is naar drie, soms twee pastorale krachten waarvan er één priester is.

Pastor Den Hartog zal na de jaarwisseling zijn taken afronden, zodat er voor hem ruimte komt om te verhuizen en vrije tijd voor de overstap naar zijn nieuwe verantwoordelijkheden.

Zijn afscheid is gepland op zondag 10 januari.

De eucharistieviering is om 11.00 uur in de St. Bonifatiuskerk in Lichenvoorde waarin pastor Ronald den Hartog als celebrant voor de laatste keer zal voorgaan, geassisteerd door zijn teamleden. Na de viering is er gelegenheid om afscheid te nemen.

Op dit moment weten we niet hoe het zal gaan met alle beperkingen, het aantal kerkgangers en of het afscheid niet op een andere manier georganiseerd zal moeten worden. Via onze media zullen we u op de hoogte houden.

Voor nu bedank ik pastor Ronald den Hartog heel hartelijk voor zijn inzet en zorg, voor wie en hoe hij voor velen van ons is geweest en voor hen betekend heeft.

Pastoor Den Hartog, wij wensen je Gods zegen toe in je nieuwe functie. Gods vrede gaat met je mee!

*Namens het pastoraal team
en de parochiebesturen,
pastoor H.A.M. de Jong*

Beheercommissies in de gefuseerde parochie

De fusie tussen de parochies St.-Ludger en St.-Paulus is op 1 januari 2021 een feit. De voorbereidende werkzaamheden waren intensief. Daarbij hoorden ook een groot aantal vereiste dossiers. De beheercommissies in de dorpen zijn de representanten van de plaatselijke geloofsgemeenschappen met of zonder kerkgebouw, ook in de nieuwe parochie.

Er zal een nieuw parochiebestuur aantreden. Voor de beheercommissies zal het een en ander herkenbaar blijven, maar er zal ook wat veranderen. Beheercommissies blijven echter het plaatselijk gezicht van de geloofsgemeenschap. De twee besturen van de parochies proberen de weg voor het nieuwe bestuur zo goed als mogelijk voor te bereiden. Daarbij

valt het accent op een beleidsmatig bestuur. De uitvoering wordt zoveel als mogelijk elders neergelegd, waarbij echter de beheercommissies worden ontzien. Waar dat wenselijk is worden administratieve taken gecentraliseerd. Ook verschijnt er een nieuw reglement voor deze commissies, waarin aandacht voor de verhouding tot het parochiebestuur. Het parochiebestuur draagt immers de verantwoordelijkheid voor het behartigen van de stoffelijke zaken, dienstbaar aan het pastoraat. Maar dat kan niet zonder beheercommissies in de uitvoering van het beleid. Maar wel een uitvoering die 'te behappen' is voor deze vrijwilligers.

Als nabije nieuwe parochie met 16 locaties, staan wij met zijn allen in de Oost-Achterhoek voor een uitdagende opgave: het

verhaal van licht en bevrijding present te laten zijn in onze dierbare regio. Christenen vormen al een minderheid. Aan ons wordt gevraagd naar spankracht en mogelijkheden, en die zijn divers en soms ook beperkt, ons in te zetten voor het rijk Gods.

Daarom willen aan de leden van de beheercommissies vragen om met het nieuwe parochiebestuur nieuwe stappen te zetten naar een goed bestuur van de ene parochie in de Oost-Achterhoek.

Met een vriendelijke groet, ook van het bestuur van de St.-Paulus parochie

Parochiebestuur St.-Ludger

ADVENTSACTIE

EEN CAMPAGNE VAN VASTENACTIE

Adventsactie 2020

Voldoende eten voor kinderen in Nicaragua

Wat is er aan de hand?

Hoewel de welvaart in Nicaragua de laatste tien jaar aanzienlijk is verbeterd, is 70 procent van de plattelandsbevolking nog arm. Ondervoeding is een groot probleem en door ziektes en ondervoeding behoren de cijfers van moeder- en kindsterfte tot de hoogste van Centraal-Amerika. Palacagüina, waar het Adventsactie-project start, is een van de armste en droogste gebieden in Nicaragua. Door de aanhoudende

dat ze leren hoe ze hun moestuinen op een voor mens en land gezonde manier kunnen bewerken en hoe ze hun grond dus ook op de langere termijn vruchtbaar houden. Op die manier willen

droogte kampen gezinnen er de laatste jaren met een tekort aan voedsel. Akkers leveren niet meer genoeg op om van te leven. Als gevolg daarvan is in sommige dorpen ruim 25 procent van de kinderen ondervoed en heeft een groei- en ontwikkelingsachterstand. Het watergebrek zorgt er ook voor dat er te weinig gras groeit om het vee te voeden. Het gevolg is dat vee wordt verkocht en akkers worden verkleind; zo belanden de gezinnen in een negatieve spiraal.

Wat willen we bereiken?

Het doel van het project is om gezinnen in Palacagüina te leren hun moestuinen op een duurzame manier te bewerken. Dat betekent

we de cirkel van armoede en ondervoeding helpen doorbreken. De lokale non-profit organisatie Octupan voert dit project uit met ondersteuning van Adventsactie.

Het project komt ten goede aan een kleine 700 mensen uit 144 gezinnen. De kinderen in al deze gezinnen zijn ondervoed. Octupan wil bereiken dat de ouders weer beter voor zichzelf en hun kinderen kunnen zorgen.

Hoe doen we dat?

De gezinnen krijgen training in duurzame landbouwtechnieken, om zo de opbrengst van de moestuinen te verbeteren en kennis en bewustwording van goede voeding te verhogen. Er zijn workshops over organische bemesting, kweken van groenten, plantenziektes en hoe gevarieerd en voedzaam voedsel te verbouwen. Ook zijn er workshops voor leerkrachten om kinderen vertrouwd te maken met gezond eten en om ze te leren hoe ze schooltuinen kunnen aanleggen. Ieder gezin ontvangt een startpakket dat bestaat uit een schop, gieter en pikhouweel en zaden voor onder andere tomaten, uien, zoete aardappelen en wortels

om zo hun eigen groenten te kunnen kweken.

Verder ontvangen zij vouchers die in nood-situaties zijn in te wisselen voor voedselpakketten.

In deze coronatijden is uw hulp extra van belang. We hopen dat u meedoet met deze actie!

U kunt uw bijdrage deponeren in de melkbussen achter in de kerk. (gedurende de Advent).

U kunt uw bijdrage ook overmaken op NL21 INGB 0000 0058 50 t.n.v. Vastenactie Den Haag

Nieuwsflits

Op weg naar één parochie – 1 januari 2021

Verbonden in Christus

Onze verbondenheid is onze kracht

In het novembern timer van SintLudgernu.nl hebben wij u geïnformeerd over de stappen die gezet zijn op weg naar het samenvoegen van de parochies St. Ludger en St. Paulus per 1 januari 2021. Alle benodigde stukken zijn daarvoor aan het bisdom Utrecht toegestuurd.

Net voordat dit parochieblad in het drukproces ging, ontvingen we bericht dat de Aartsbisschop van Utrecht, Willem Jacobus Kardinaal Eijk, op 10 november 2020 een decreet afgegeven tot oprichting per 1 januari 2021 van de parochie HH. Paulus en Ludger. Voortaan gaan we samen verder onder de nieuwe parochienaam:

Parochie HH. Paulus en Ludger

De volledige tekst van het decreet kunt op de parochiewebsite lezen. Dit onder voorbehoud dat het decreet onherroepelijk is geworden.

Pastorale team

De huidige leden van het pastorale team: H.A.M. de Jong, pastoor, C.A.M. Roetgerink, pastoraal werkster en C.G.J. Peters, diaken, zullen benoemd worden voor hun taken in de nieuwe parochie. Voor pastor R. den Hartog geldt dit tot 1 februari 2021.

Parochiebestuur

Voor de nieuw te vormen parochie zijn de volgende personen de beoogde bestuursleden. Nieuw is dat het parochiebestuur wordt ondersteund door een stafmedewerker.

Kerkrechtelijk is de pastoor, H. de Jong, voorzitter van het parochiebestuur.

Jos Rosendaal, Winterswijk, vicevoorzitter;

Johannes Hoekstra, Eibergen, secretaris;

Ton de Vries, Groenlo, penningmeester;

Ben Bomers, Groenlo, personeel en vrijwilligers;

Gerard Bartels, Neede, begraafplaatsen;

Betsy Hummelink-Hulshof, Lichtenvoorde, gemeenschappen;

Berry Brockötter, Neede, communicatie.

Jos Rosendaal, Ton de Vries en Berry Brockötter gaan vanuit de oude

besturen mee naar het nieuwe parochiebestuur. Petra Bussman, Lichtenvoorde, stafmedewerker.

Naar een nieuw principerooster voor weekendvieringen

Het vieren van de sacramenten en de eucharistie in het bijzonder, behoort tot de kern van ons geloven en kerk-zijn. In 2019 is een begin gemaakt met het aanpassen van het weekend vieringenrooster. Op weg naar het onttrekken aan de Goddelijke credienst van 10 van de 16 parochiekerken, worden de vieringen door het pastorale team gefaseerd afgebouwd.

Het pastoraal team verliest met het vertrek op van pastor Ronald den Hartog, op 1 februari 2021, één priester. Zijn vertrek komt vroeger dan gedacht. Daarom moet het rooster voor de vieringen in het weekend en op doordeweekse dagen weer aangepast worden.

Hierbij wordt opgemerkt dat diaken Peters en pastoraal werkster Roetgerink niet elk weekend beschikbaar zijn om voor te gaan. Diaken Peters heeft een aanstelling voor één dag in de week en hij en pastoraal werkster Roetgerink hebben nog heel veel andere taken die ook voortgang moeten vinden. Niet alles kan om liturgische vieringen draaien. Onze beleidsplannen maken er al melding van: er gaat (te) veel tijd zitten in het (voorbereiden van) vieren en dit voor een steeds kleiner wordende groep kerkgangers. Het is een situatie die gelet op de bovengenoemde bezetting niet meer te handhaven is en waarvan de urgentie nu duidelijk wordt.

Daarom hebben we als team in overleg met de besturen besloten:

- om vanaf 1 februari 2021 als teamleden alleen nog in het weekend voor te gaan in de kerklocaties die vooralsnog openblijven: Lichtenvoorde, Groenlo, Zieuwent, Beltrum, Winterswijk en Eibergen. De vieringen worden verdeeld volgens onderstaand principerooster.
- om vanaf 1 februari 2021 als teamleden niet meer voor te gaan in het weekend in de locaties Meddo, Aalten, Harreveld en Neede, er is wel de mogelijkheid voor het houden van een woord- en gebedsdienst door de eigen werkgroep. Voor deze locaties betekent dit dat de afbouw die per 1 juli 2021 was gepland nu naar voren wordt gehaald. In Rekken, Bredevoort en Vragender was het team al gestopt per 1 januari 2020.

Het principerooster per 4 weken

	Lichtenvoorde	Winterswijk	Zieuwent	Groenlo	Beltrum	Eibergen
za		19:00	19:00		19:00	19:00
zo	11:00	9:30		9:30		
za		Pastoor H. de Jong				Diaken C. Peters
zo	Pastoor H. de Jong			Pastoor H. de Jong		
za			Past. werker C. Roetgerink		Pastoor H. de Jong	
zo	Pastoor H. de Jong	Past. werker C. Roetgerink		Pastoor H. de Jong		
za						Pastoor H. de Jong
zo	Pastoor H. de Jong			Pastoor H. de Jong		
za			Pastoor H. de Jong		Past. werker C. Roetgerink	
zo	Past. werker C. Roetgerink			Pastoor H. de Jong		

- om in Groenlo de tijd op zondag nu definitief te wijzigden naar 9.30 uur.

Al eerder werd besloten om per 1 januari 2021 als team niet meer voor te gaan in de vieringen in het weekend in Mariëvelde, Lievelede en Rietmolen. Ook daar bestaat de mogelijkheid tot 1 juli 2021 om één keer per maand een viering van woord en gebed te houden door de eigen werkgroep.

De bisschop heeft toestemming gegeven aan alleen de diakens en pastorale werkers, die een actuele zending hebben, om weer communie uit te reiken tijdens een woord- en communieviering. Vieringen die voorgegaan worden door anderen blijven vooralsnog woord- en gebedsdiensten.

Uitvaartvieringen en huwelijksvieringen blijven vooralsnog vieringen van woord en gebed.

Voor de doordeweekse vieringen volgt nog een nader bericht.

Sacrament van het Doopsel

De doopviering kan plaatsvinden in één van de 6 kerklocaties van de parochie. Dopen gebeurt, bij voorkeur, in een groep van maximaal vier kinderen, waar twee voorbereidingsavonden aan vooraf gaan. Er is een parochiële doopwerkgroep die de voorbereidingsbijeenkomst samen met de betreffende pastor organiseert. Het dooprooster geeft de doopdata aan, welke worden gepubliceerd. In principe vinden doopvieringen plaats op zaterdagmiddag. De aanmelding vindt plaats bij het centrale parochiesecretariaat.

Uitvaartvieringen

Kerkelijke uitvaarten, bij voorkeur in de vorm van woord- en gebedsvieringen, kunnen gehouden worden in één van de zes kerklocaties. In de overige kerkgebouwen tot het moment waarop de kerk aan de goddelijke credient is onttrokken.

Voorgangers in deze vieringen zijn, indien mogelijk, leden van het pastorale team en toegeruste en door het pastorale team aangewezen vrijwilligers.

Alle uitvaarten binnen de geloofsgemeenschappen van de parochie

worden vanuit één centraal aanmeldingspunt gecoördineerd. Er is een vast telefoonnummer waar een uitvaartcoördinator bereikbaar is. De coördinator geeft de uitvaartleider en nabestaanden informatie over de beschikbare mogelijkheden, maakt afspraken met hen en informeert de betreffende kerklocatie en voorganger.

Wij houden u op de hoogte over de verdere ontwikkelingen van de nieuwe parochie HH. Paulus en Ludger.

Van harte wensen wij u een inspirerende advent toe als voorbereiding op Kerstmis.

*Besturen en pastorale team
Parochies St. Ludger en St. Paulus*

Ton de Vries over fusie en kerkbalans:

Tekst en foto's: Eveline Zuurbier

Kijkend naar de toekomst heeft hij daar een zwaar hoofd in. Maar er schuilt ook de grootste uitdaging. Parochiebestuurder en penningmeester Ton de Vries heeft er een heel programma voor geschreven om de parochie naar de nieuwe tijd te brengen. Daaruit blijkt dat hij alles behalve een koude saneerder is. Maar er zullen wel bezuinigingen komen: 'we hebben een te grote jas aan', vertelt hij.

Velen zullen zich in deze onzekere tijd afvragen: is penningmeester zijn in een tijd van kerksluitingen en naar beneden duikende inkomsten nog wel een leuk vrijwilligersbestaan? En wie wil dan nog eindverantwoordelijke zijn voor de financiën van fuserende parochies waarin potentiële groei niet te verwachten is?

Er verschijnt een brede vriendelijke lach op zijn gezicht en herinnert zich het aantal keren dat pastoor Casper Pikkemaat hem thuis heeft opgezocht met deze vraag. "Aanvankelijk heb ik dat verzoek lange tijd afgehouden. Toen vroeg pastoor Pikkemaat of ik dan zijn financieel adviseur in het

parochiebestuur wilde worden. Dat kon ik allicht wagen. Maar het is een positie aan de zijlijn. Ik vond dat maar niks. Ik wilde niet langer een meewerkende voorman meer zijn en dus kwam het zo ver dat ik in 2014 penningmeester werd. Ik volgde Ilona Hoving op die graag wilde stoppen om meer tijd te hebben voor haar kinderen. Vanaf dat moment ben ik bezig met zaken op de rails te zetten. Ja, het is een vrijwilligersbaan dat een dagtaak is geworden, maar doe het nog met gepast plezier."

De Vries' inbreng is zijn ervaringen bij de ING-bank. Hij was bij die bank eerst rayon-directeur Oost-Achterhoek en later rayondi-

‘De vragen gaan altijd over het geld, nooit over hoe we samen parochie kunnen zijn’

recteur financiële diensten buitenland in noord en oost-Nederland. Voor zijn betrokkenheid met de kerk is het mosterdzaadje al vroeg geplant. “Ik ben vroeger misdienaar geweest en missionaris Jan de Vries uit Bredevoort is familie.” Hij vertelt over de gloriejaren over hoe spannend kinderen het vonden wanneer de pater uit het verre Afrika kwam en vertelde over het kerkenwerk daar. “Nu zijn de rollen omgedraaid: wij zijn missiegebied geworden met een tekort aan pastores”, omschrijft hij de tendens van onze krimpende kerk.

De Vries heeft in de afgelopen tijd waarin de parochiefusie is voorbereid, een nieuw managementstructuur opgezet die past bij de huidige tijd. Minder vrijwilligers, minder kerkgangers en minder inkomsten vragen om een andere organisatiestructuur en daarbij aansluitend een meerjarenbegroting. Want hoe kan je 16 locaties nog bedienen met 2 fte's, fulltime werkende pastores?

“Ik heb minder naar de functies gekeken en naar hoe je deze kan bezetten, maar meer naar de rollen die mensen daar in kunnen nemen. De rol van de penningmeester in het parochiebestuur is die van bestuurder en financieel controleur. Op de locaties zijn penningmeesters meer kassiers geworden. Zij zijn de mensen die overzicht houden over de inkomsten en uitgaven ter plaatse. Met wat er over is na de vaste kosten van gas, elektra en onderhoud kunnen zij besteden aan activiteiten ontplooiën. We zien een sterk vergrijzend vrijwilligersbestand, wat een andere manier van organiseren vraagt. Dat betekent ook dat wanneer de taken in beheercommissies niet langer meer ingevuld kunnen worden, wij dit gecentraliseerd oppakken met mensen die dit voor meerdere locaties kunnen doen.” Ton de Vries voorziet dat een gecentraliseerde aanpak in de toekomst ook met de Actie Kerkbalans gaat gebeuren. In een kleiner wordende organisatie en met een steeds kleiner en gemiddeld ouder wordend vrijwilligersbestand is dit de manier om elkaar te helpen de kerk vooruit te brengen, legt hij uit.

Verscheidenheid organiseren Kerkbalans

De Actie Kerkbalans is de grootste inkomstenbron voor elke parochie. “Het

is de kurk waar heel de parochie op drijft en waaruit de parochiewerkzaamheden gedaan kunnen worden.” Ruim 17.000 gelovigen waarvan eenderde geeft aan Kerkbalans. Er bestaat binnen de parochie een verscheidenheid aan hoe de actie wordt georganiseerd waaruit je kan putten de actie in de nabije toekomst beter op te zetten. “De maand januari is geen goed moment. Na de dure maand december houden de mensen de hand op de portemonnee. In Zieuwent organiseren ze de kerkbalans in april/mei. Van oudsher om in januari niet in het donker langs de boerderijen te hoeven gaan wat over het algemeen als onbehaaglijk voelt.” Dat mensen in het voorjaar meer vrijgeviger zijn dan in januari kort na de dure feestdagen, wordt in Zieuwent bevestigd. Daarnaast hebben we de intentie om de Actie Kerkbalans één keer per twee jaar te houden. De administratieve verwerking, het bijhouden van de ledenadministratie zijn voor een beperkt aantal vrijwilligers een te grote bezigheid. Een keer in de twee jaar maakt het makkelijker voor iedereen.” Via een incasso denkt De Vries ook de gulle gevers van een gemak te voorzien. Harreveld en Mariënvelde werken hier al mee, Aalten en Winterswijk met één keer per twee jaar de Actie Kerkbalans houden.”

Als derde noemt hij dat elke locatie een eigen doel of invalshoek moet nemen om aan de geloofsgemeenschap duidelijk te maken waaraan ze de gelden besteden. “Benoem waar je het geld van de Kerkbalans aan uitgeeft.”

“Het is echt niet zo dat de gehele opbrengst van de Actie Kerkbalans overgemaakt moet worden naar Groenlo. Bijna tweederde behoudt de locatie om de eigen exploitatie en dus voor de besteding aan eigen activiteiten. De overige 36 procent wordt afgedragen aan de parochie. Hiervan worden de pastores, het secretariaat en kerkmedia betaald.

Meer zorgen over vitaliteit dan financiën

De eerste zorg van een penningmeester is de financiën van de parochie op orde te houden. Maar zorgelijker dan de financiën vindt Ton de Vries de vitaliteit van de locaties. In de twee voorbije jaren hebben we een roadshow gehouden langs de kerken.

Op die parochieavonden krijg ik altijd de vraag over hoe gaat het met de financiën. In Vragender heerste de vraag: ‘in welke vorm heeft de verkoopkeuze plaatsgevonden’ en lijkt dat belangrijker te zijn. Het gaat nooit over hoe we samen kerk kunnen zijn?”

Op de parochieavonden van locaties waar geen vieringen met pastores meer zullen plaatsvinden of daar waar kerken worden verkocht, liep hij tegen ‘een oppositie aan emoties op, omschrijft hij de tegenstand. “Waar blijft het geld dat onze vaders en moeders aan de kerk hebben gegeven? Er heerst verdriet om het verlies, maar na een paar maanden dringt bij de mensen de realiteit door. Er is geen andere weg dan een verkoop.”

“De kerk kan dichtgaan, maar de geloofsgemeenschap blijft bestaan”, zegt Ton de Vries nadrukkelijk. “Zij organiseren activiteiten waarvoor geld nodig is.” De Vries is reëel te weten dat daar waar straks geen kerkgebouw in gebruik is, de parochie nog tien procent kerkbetrokken mensen overhoudt. De rest van de inkomsten zal uit de locaties moeten komen die openblijven: Zieuwent, Lichtenvoorde en Winterswijk (red: Beltrum, Groenlo en Eibergen). Je ontkomt niet aan bezuinigingen. We moeten er met de stofkam doorheen en dat kan vervelende consequenties hebben. Maar niets gebeurt zonder overleg met de beheercommissies. En daar zit bij Lichtenvoorde een groot probleem om te overleggen wat in die gemeenschap kan en waar ze geld nodig hebben in de organisatie. De grootste geloofsgemeenschap van de parochie, heeft per 2021 geen bestuursleden meer. Er worden via 3 parochieavonden op de agenda nieuwe leden geworven, maar corona bepaalt of dat op tijd gaat lukken.”

Er zit toekomstperspectief in de parochie, verzekert de penningmeester. De uitdaging zit in om middels de vermindering van kosten de parochie in de zwarte cijfers te helpen. Kijk, de stenen die er staan kosten geld. Als je door verkoop van de kerk of de leegstaande pastorie kan beleggen in de projecten voor nieuwe bestemmingen van die gebouwen, bouw je kapitaal op. Dan houd je een afgeslankte parochie over met inkomsten uit vermogen.

Het wonderschone teken van de kerststal

Paus Franciscus heeft vorig jaar in een apostolische brief de oorsprong uitgelegd van de gewoonte van de kerststal. De waarde noemt hij 'het levende evangelie'. Hieronder een bewerking van de redactie.

De kerststal zorgt altijd voor verbazing en verwondering. De prachtige traditie van gezinnen die in de dagen voor Kerstmis de kerststal voorbereiden, moedigt de paus aan evenals de gewoonte om het op werkplekken, op scholen, in ziekenhuizen, in gevangenissen, op pleinen te plaatsen. "Het is waarachtig een oefening in creatieve verbeelding, waarbij de meest uiteenlopende materialen worden gebruikt om kleine meesterwerken vol schoonheid te scheppen" zegt Franciscus.

De oorsprong van de kribbe vindt bevestiging vooral in enkele details van de evangeliën over de geboorte van Jezus in Bethlehem. In onze kerken staat het tafereel van Kerstmis, vast afgebeeld op muurschilderingen of in de glas-in-lood/de gebrandschilderde ramen. Eigenlijk bevat de kerststal verschillende mysteries van het leven van Jezus en zorgt dat we deze dicht bij ons dagelijks leven ervaren.

Verplaatsen we ons naar de oorsprong van de kerststal, verplaatsen ons in de geest naar Greccio, in de Reatino-vallei. Na zijn reis naar het Heilig Land herinnerden die grotten Franciscus van Assisi op een bijzondere manier aan het landschap van Bethlehem. Vijftien dagen voor Kerstmis riep Franciscus een man uit die plaats, genaamd Giovanni, en vroeg hem te helpen een wens in vervulling te brengen: Ik wil de herinnering vieren van het Kind dat in Bethlehem is geboren en ik wil op een of andere wijze voor mijn

ogen zien wat hij leed als weerloos kind, hoe hij in de kribbe werd gewiegd en hoe hij op stro werd gelegd te midden van de os en de ezel. Zodra hij hem aangehoord had, ging die goede en trouwe man snel heen en bereidde op de aangewezen plaats voor wat de heilige had aangeduid. Op 25 december arriveerden veel broeders uit verschillende plaatsen in Greccio, evenals mannen en vrouwen van de boerderijen in de streek, die bloemen en fakkels brachten om die heilige nacht te verlichten. Toen Franciscus arriveerde, vond hij de kribbe met stro, de os en de ezel. De mensen die aankwamen toonden een onbeschrijflijke vreugde voor de kerstscène, zoals ze nog nooit eerder hadden ervaren. Toen vierde de priester plechtig de eucharistie voor de kerststal en toonde hij het verband tussen de Menswording van de Zoon van God en de Eucharistie. Bij die gelegenheid waren er in Greccio geen figuren: de kerststal werd gevormd en beleefd door alle aanwezigen.

Franciscus verrichtte een groot werk van evangelisatie met de eenvoud van dat teken. Zijn onderricht is de harten van de christenen binnen gedrongen en blijft tot op de dag van vandaag een authentieke manier om met eenvoud de schoonheid van ons geloof te voor te stellen. Aan de andere kant drukt de plek zelf waar de eerste kerststal werd uitgebeeld dezelfde gevoelens uit en roept ze op. Greccio is een toevluchtsoord geworden voor de ziel die zich verbergt in de rots om zich in stilte te laten hullen.

Waarom wekt de kerststal verwondering op en ontroert ze ons? Ten eerste, omdat zij de tederheid van God toont. Hij, de Schepster van het universum, vernedert zich tot

onze kleinheid. Het geschenk van het leven, altijd mysterieus voor ons, fascineert ons nog meer, gezien het feit dat Degene die uit Maria is geboren, de bron en bescherming van elk leven is. In Jezus heeft de Vader ons een broeder gegeven die ons komt zoeken als we gedesoriënteerd zijn en onze koers verliezen; een trouwe vriend die altijd dicht bij ons staat; Hij heeft ons zijn Zoon gegeven om ons te vergeven en ons uit de zonde op te richten.

In het bijzonder is **de kribbe** vanuit zijn Franciscaanse oorsprong een uitnodiging om de armoede te 'voelen', 'aan te raken', die Gods Zoon voor zich koos in zijn Menswording. En zo vormt ze impliciet een oproep hem te volgen op het pad van nederigheid, armoede, de onthechting, die van de grot van Bethlehem naar het kruis voert. De voorstelling van de kerststal is een roep om Hem te vinden en Hem te dienen met barmhartigheid in de meest behoeftige broeders en zusters.

In de context van de **sterrenhemel** in de duisternis en de stilte van de nacht, bedenken we hoe vaak de nacht ons leven omgeeft. Welnu, zelfs op die momenten laat God ons niet alleen, maar is Hij aanwezig om de beslissende vragen over de zin van ons bestaan te beantwoorden: Wie ben ik? Waar kom ik vandaan? Waarom ben ik nu geboren? Waarom bemin ik? Waarom lijd ik? Waarom zal ik sterven? Om deze vragen te beantwoorden, werd God mens. Zijn nabijheid brengt licht in de duisternis, en verlicht hen die door de duisternis van het lijden gaan.

Ook **de landschappen** die deel uitmaken van de kerststal en die vaak de ruïnes van oude huizen en paleizen voorstellen, verdienen vermeld te worden. Deze ruïnes zijn vooral het zichtbare teken van de gevallen mensheid, van alles wat in puin ligt, wat bedorven en terneergeslagen ligt. Deze scène vertelt dat Jezus de nieuwigheid is te midden van een oude wereld, en dat Hij is gekomen om te genezen en te herbouwen, om de oorspronkelijke pracht in ons leven en de wereld te herstellen.

Hoeveel enthousiasme moet ons vergezellen als we de bergen, de bergstromen, de schapen en **de herders** in de kerststal plaatsen!

Zo herinneren we ons, zoals de profeten aankondigden, dat de hele schepping deelneemt aan het feest van de komst van de Messias. **De engelen** en de ster zijn het teken dat ook wij geroepen zijn om op weg te gaan naar de grot en de Heer te aanbidden.

Laten we naar Bethlehem gaan om te zien wat er gebeurd is, zo zeiden de herders na de aankondiging van de engelen. Het is een zeer fraaie onderrichting die wordt getoond in de eenvoud van de beschrijving. In tegenstelling tot zoveel mensen die duizend andere dingen willen doen, worden de herders de eerste getuigen van het wezenlijke, dat wil zeggen van het heil dat hun wordt aangeboden. Het zijn de nederigsten en de armsten die de gebeurtenis van de menswording weten aan te nemen. De herders beantwoorden aan de God die op ons toekomt in het Kind Jezus, door naar Hem toe te gaan voor een ontmoeting van liefde en aangename verwondering. Deze ontmoeting van God met zijn kinderen, dankzij Jezus, is wat leven geeft aan onze godsdienst en haar unieke schoonheid bepaalt, en die op een bijzondere manier schittert in de **kerstkribbe**.

We hebben de gewoonte veel symbolische figuren in onze kerststal op te nemen, vooral die van bedelaars en mensen die geen andere overvloed kennen dan die van het hart. Ze staan ook dicht bij het kind Jezus op eigen titel, zonder dat iemand ze weg kan wegsturen van een wieg die zo geïmprovisiseerd is dat de armen er omheen helemaal niet uit de toon vallen. In feite zijn de armen bevoorrecht in dit mysterie en vaak ook degenen die beter in staat zijn Gods aanwezigheid in ons midden te erkennen.

Vanuit de kerststal weerklinkt de boodschap duidelijk dat we ons niet laten misleiden door rijkdom en door zoveel vluchtige voorstellen van geluk. Het paleis van Herodes staat op de achtergrond, gesloten, doof voor de aankondiging van vreugde. Bij de geboorte in de stal begint God zelf de enige ware revolutie die **hoop en waardigheid** schenkt aan de onderfenden, aan de gemarginaliseerden: de revolutie van liefde, de revolutie van tederheid. Vanuit de kerststal verkondigt Jezus met zachtmoedig gezag de oproep om met deze laatsten de weg te delen naar een meer menselijke en broederlijke wereld, waar niemand wordt uitgesloten of gemarginaliseerd.

Kinderen – maar ook volwassenen! – voegen vaak graag **andere figuren** toe aan de kerststal die geen verband lijken te hebben met de evangelie-verhalen. En toch wil deze verbeelding uitdrukken dat in deze nieuwe wereld, ingehuldigd door Jezus, er ruimte is voor alles wat menselijk is en voor elk schepsel. Van de herder tot de smid, van de bakker tot de muzikanten, van de vrouwen die kruiken water brengen tot de kinderen die spelen ..., dit alles staat voor dagelijkse heiligheid, de vreugde om elke dag buitengewone dingen te doen, wanneer Jezus met ons zijn goddelijk leven deelt.

Beetje bij beetje brengt de kerststal ons naar de grot, waar we de figuren van Maria en Jozef vinden. **Maria is een moeder** die over haar zoon nadenkt en Hem toont aan allen die hem komen bezoeken. Haar beeld suggereert het grote mysterie dat deze jonge vrouw heeft omringd toen God aanklopte op de deur van haar onbevleete hart. Bij de aankondiging van de engel, die haar vroeg om de moeder van God te zijn, antwoordde Maria met volledige en totale gehoorzaamheid.

Naast Maria, in een houding van bescherming van het Kind en zijn Moeder, staat de **heilige Jozef**. Meestal wordt hij weergegeven met de stok in de hand en soms ook met een lamp. Sint Jozef speelt een zeer belangrijke rol in het leven van Jezus en Maria. Hij is de hoeder die nooit moe wordt om zijn gezin te beschermen. Toen God hem waarschuwde voor de dreiging van Herodes, aarzelde hij niet op weg te gaan en naar Egypte te emigreren. En toen het gevaar eenmaal geweken was, voerde hij het gezin terug naar Nazareth, waar hij de eerste opvoeder was van Jezus.

De geboorte van een kind wekt vreugde en verbazing, omdat het ons voor het grote mysterie van het leven plaatst. Als we de ogen van jonge echtgenoten zien schitteren voor hun pasgeboren kind, begrijpen we de gevoelens van Maria en Jozef die, kijkend naar het kind Jezus, de aanwezigheid van God in hun leven ervoeren.

Wanneer het feest van de **Driekoningen** nadert, worden de drie figuren van de wijzen bij de stal geplaatst. De wijze en rijke heren uit het Oosten, die de ster hadden gezien, waren op weg naar Bethlehem om Jezus te ontmoeten en hem geschenken aan te bieden: goud, wierook en mirre. Deze geschen-

ken hebben ook een allegorische betekenis: goud eert Jezus' koningschap; de wierook zijn goddelijkheid; mirre zijn heilige mensheid, die de dood en graflegging zal kennen.

De wijzen leren dat je van ver kunt beginnen om Christus te bereiken. Het zijn rijke mannen, wijze buitenlanders, dorstig naar het oneindige, die vertrekken voor een lange en gevaarlijke reis die hen naar Bethlehem brengt. Zij werden vervuld van overgrote vreugde bij het zien van het Kind de Koning. Zij nemen geen aanstoot aan de armoede van de omgeving, zij twijfelen niet zich op de knieën te werpen en het kind te aanbidden. Voor Hem begrijpen zij dat God, gelijk Hij met soevereine wijsheid de koers van de sterren bepaalt, Hij ook de koers van de geschiedenis uitzet, waarbij hij de machtigen ontroont en de nederigen verheft. En toen zij huiswaarts trokken, zullen zij zeker deze wonderlijke ontmoeting met de Messias hebben verhaald, en zo de reis van het evangelie onder de heidenen hebben ingezet.

Voor de kerststal gaat de gedachte gaat spontaan uit naar **toen wij kinderen waren** en met ongeduld de tijd afwachtte om de kerststal op te bouwen.

Deze herinneringen brengen ons ertoe ons opnieuw bewust te worden van het grote geschenk dat wij ontvangen hebben met het overdragen van het geloof. En tegelijkertijd doen ze ons de plicht en de vreugde voelen om op kinderen en kleinkinderen dezelfde ervaring over te dragen.

Het is niet belangrijk hoe de kerststal wordt voorbereid, ze kan altijd hetzelfde zijn of elk jaar veranderen; wat telt is dat ze spreekt tot ons leven.

Op welke plaats en op welke wijze dan ook, de kerststal spreekt van de liefde van God; de God die het Kind geworden is om ons te zeggen hoe dichtbij Hij is aan elk menselijk zijn, welke zijn omstandigheden dan ook zijn.

Parochie Parels: de geschilderde adventspanelen

Parochieparels, in onze parochie zijn er vast veel te vinden. Cibories, een bijzondere godslamp, tabernakel of een doopvont uit een waterstaatskerk, een fraaie ambo of het houtsnijwerk in de kerkdeur.

In de Lichtenvoordse Bonifatiuskerk hangt een tastbare herinnering aan een parel in het gangetje tussen de sacristie en de Ludgerzaal. Het is een rij foto's van geschilderde panelen boven het altaar hangend. Het zijn er op de foto telkens vier die een geheel vormen. Als je goed kijkt verbeelden de panelen in elkaar lopend actuele thema's. Ze vormden in de jaren '80 een 'jong' alternatief voor de bekende adventskransen. Elke nieuwe zondag in advent, kwam er weer een deel bij te hangen tot de vierde het beeld compleet maakte. En wanneer het kerstavond was, hing er een ster in.

Ik weet me nog heel goed te herinneren -ik was toen 13-20 jaar- dat in de periode van advent pastoor Voorpostel in zijn overweging de geschilderde thema's besprak.

In mijn beleving hoorden die geschilderde afbeeldingen op panelen er 'gewoon' bij alsof er nooit iets anders is geweest in de adventtijd. Achteraf hebben die geschilderde 'adventskransen' terdege indruk op me gemaakt. De afbeeldingen gaven je stof mee om over na te denken: bezinning over hoe jij in het nu van het leven staat. En er zat altijd een sprankje hoop in de verhalen. De hoop dat alles goed komt, wanneer je aandacht voor dingen hebt. Daar staat advent toch voor: een verwachtingsvolle periode voor de komst van het Licht na alle donkerte? De panelen zijn geschilderd door Bernard Engbers. Hij was kunstenaar en tekenleraar op de technische school Dr. Ariëns in Lichtenvoorde. Hij ontwierp ook corsowagens. In 2016 was zijn oeuvre te zien in de Bredevoortse Koppelkerk tijdens een 'eendags-expositie'.

Het initiatief kwam uit de jongerenwerkgroep. De leden kwamen voort uit het jongerenkoor en leerkrachten van de scholen waren zijdelings betrokken. De jongerengroep heeft tot en met 2014 bestaan.

De redactie is benieuwd naar meer verhalen over deze panelen. Over bijvoorbeeld hoe er met de pastoor werd samengewerkt.

Reacties graag naar: redactie@sintludgernu.nl. *Eveline Zuurbier*

'Ik deel het gezonde ongeduld voor een toenadering'

Oecumenische dienst in Meddo in januari 2014

Daar waar in ons parochiegebied na de reformatie (1517 ten tijden van de Tachtigjarige Oorlog) hevig is gestreden tussen katholieken en protestanten wordt de Week van Gebed voor de eenheid van de christenen fanatiek samen gevierd. De geloofsgemeenschappen in Meddo, Winterswijk, Bredevoort en Aalten besteden er jaarlijks veel aandacht aan door in elkaars kerken deze Week van Gebed voor de eenheid te vieren. Het is nu de vraag of het in de week van 17 januari tot en met 24 januari kan plaatsvinden. De coronamaatregelen laten tot op heden grote samenkomsten niet toe.

Hulde aan oecumenische toenadering

De kerken met elk een eigen inzicht over de kern van ons christelijke geloof, wijzen op de verbondenheid met Christus als bron van de vrucht van eenheid.

Dit jaar is het 25 jaar geleden dat paus Johannes Paulus II de encyciek 'Ut unum sint' schreef en publiceerde waarin hij het belang herhaalde van de inzet voor de volledige eenheid van alle christenen. De toenmalige paus benadrukte dat het pad naar de hereniging van de christelijke kerken onomkeerbaar is. In het afgelopen voorjaar bracht onze huidige paus Franciscus een hulde aan de oecumenische toenadering van de voorbije 25 jaar. Hij zei: "Ik deel ook het gezonde ongeduld van degenen die soms denken dat we meer kunnen en moeten doen om te helpen." Tegelijk benadrukt Franciscus dat deze 25ste verjaardag ook een aanleiding is om dankbaar te zijn voor de vele stappen van toenadering die intussen al werden gezet, voor het overwinnen van vooroordelen en voor de

versterking van de wederzijdse kennis, theologische dialoog en samenwerking. De paus spreekt ook zijn dank en waardering uit voor al wie zich voor die toenadering hebben ingezet.

Paus Franciscus heeft eerder opgeroepen 'andere christenen te erkennen dat zij werkelijk onze broeders en zusters in Christus zijn'. "Iemand kan je zeggen: 'maar die is protestant, en die orthodox...' Ja, maar we zijn broeders en zusters van Christus." Het komt neer om welwillend naar anderen te luisteren, aandacht geven aan hun persoonlijke verhalen en aan de geschiedenis van hun gemeenschap, een geloofsgemeenschap met een andere traditie dan de onze.

Godservaring

Referend aan de foto hierboven deelden gemeenteleden en parochianen aan de hand van meegebrachte voorwerpen iets over hun beleving van het geloof. De dames José-Kampshof en Trudy de Ruyter (Winterswijk) over het gebruik van wierook, Annemarie Horning (Meddo) over wijnwater; Jan Dierdorp had een bord met een prachtige spreuk en dominee Berdie Marsman en Netty Klomp toonden een veelkleurige vlag als symbool voor verscheidenheid en open staan voor el-

kaar. De opdruk 'pace' staat voor de vrede van Christus.

Paus Franciscus omschreef de kennismaking met hoe andere christenen de godservaring beleven als het ontdekken van genade. Eens waren er schuilkerken en moesten katholieken de grens overgaan om in Zwillbrock en Hemden hun geloof te beleven. We kennen christelijk en protestants onderwijs, terwijl 'we' op dezelfde christelijke waarden duiden.

2021 #Blijfinmijnliefde

Elk jaar wordt een bepaald thema gekoppeld aan de Week van het Gebed. Het thema #blijfinmijnliefde is een oproep van Jezus Christus zelf uit het evangelie volgens Johannes.

"In een tijd van sociale afstand is de oproep van Jezus Christus, om in zijn liefde verbonden te

blijven, verfrissend en bemoedigend. Door met hem verbonden te zijn en blijven, groeien we ook in eenheid met anderen," vertelt Jan Willem Janse, projectleider bij Missie Nederland. De week wordt ondersteund door Missie Nederland en de Raad van Kerken.

Door corona worden er online alternatieven voorbereid om de Week van het Gebed voor de eenheid van de christenen coronaveilig te kunnen houden. Een goed voorbeeld is de Gebedszondag van afgelopen juni.

Toen riepen organisaties als Dorcas, EO Metterdaad, Red een Kind, Tear, Woord en Daad en ZOA gesteund door Leger des Heils, Light for the World, Verre Naasten en World Vision om op zondag 28 juni samen Psalm 67 te lezen of beluisteren en te bidden voor de allerarmsten die lijden onder de coronacrisis. Daar werd massaal gehoor aan gegeven.

Jeugd@church

Hoe geef je kleur aan kerst? Romy vertelt

Door corona zijn er veel veranderingen. Kerstmis zal dit jaar ook heel anders gaan dan dat we gewend zijn. Valt er nog wel iets te vieren als ouders hun baan zijn kwijt geraakt? En misschien kunnen we kerst helemaal niet met opa en oma vieren. Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat zij zich niet eenzaam hoeven te voelen?

Met z'n allen bij elkaar

Kerst is vaak de tijd dat je gezellig met de hele familie bij elkaar zit. We eten samen en misschien geven we elkaar cadeautjes. Veel mensen kiezen hiervoor. Het is afwachten of we corona eronder kunnen krijgen om met familie om de tafel te kunnen zitten. Het zal jammer zijn als dat niet kan. Naar een restaurant gaan, zit er waarschijnlijk ook niet in. Ik heb stilletjes hoop dat het wel kan. Restaurants zitten in een crisis. Hopen dat ze de tijd overleven, zodat we weer uit kunnen gaan. Zo heeft corona dus wel echt invloed op hoe je deze maand kerst gaat vieren.

Banen

Misschien is door corona een van je ouders zijn of haar baan kwijt geraakt. Of heeft een van je ouders een eigen bedrijf waar het door corona nu ook minder mee gaat. Dan ziet kerst er heel anders uit. Je kan Kerstmis iets ingetogener vieren dan dat je normaal zou doen. Dat kan heel mooi en sfeervol zijn.

Ik denk ook aan armere gezinnen. Het komt voor dat er maar één laptop beschikbaar is die je met je broertje of zusje moet delen. Dat is dat natuurlijk knap lastig als je beide online lessen volgt. Ik weet ook dat er gezinnen zijn die het internet niet kunnen betalen. Als je geen lessen kan volgen raak je achterop met leren. Gelukkig kun je

bij mij op school een laptop van school lenen. Zo helpen we elkaar door de coronacrisis heen.

Kerstgedachte

De kerstgedachte is dat je andere mensen moet helpen en goede daden verricht.

In deze tijd is het wel belangrijk dat iedereen elkaar een beetje door corona heen helpt. We kunnen niet eigenwijs zijn door toch met meer mensen af te spreken dan dat toegestaan is.

We zullen er samen voor moeten zorgen sneller los te komen van de pandemie als we ons aan de afspraken houden. Draag een mondkapje, houd 1.5 meter afstand en blijf zoveel mogelijk thuis.

Doe dit vooral voor andere mensen. Wij, jongeren kunnen wel denken: 'wij krijgen het virus niet', maar wij kunnen het wel heel makkelijk verspreiden en dan aan de kwetsbare mensen (mensen met astma, ouderen) doorgeven.

Dus houd daar ook rekening mee, hoe verleidelijk het ook is om toch met je vrienden af te spreken wat wel mag, maar houd je dan wel aan de coronaregels die er op dat moment gelden. Zodat er geen besmettingen meer bij komen

Activiteiten in de buurt

Er zijn misschien wel activiteiten georganiseerd bij jou in het buurthuis.

Fingers crossed, dat daar iets van door kan gaan. We willen elkaar zo graag ontmoeten...

Dat is natuurlijk heel leuk om het kerstgevoel te krijgen maar ook dan moet je je aan de regels houden want dat is nu wel het allerbelangrijkste.

Houd moed, houd vol, Romy

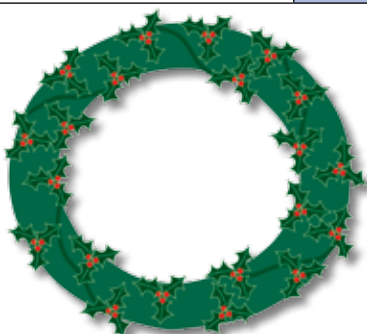
**Geniet van Kerstmis 2020
en houd je gezond in 2021.
Denk aan die ander!**

DECEMBER - JANUARI

	Meddo H. Johannes de Doper	Winterswijk H. Jacobus	Bredevoort H. Hart/H. Georgius	Aalten St. Helena
za 5 en zo 6 december		za 19:00u Pastoor H. de Jong		zo 9:30u Pastoor H. de Jong Cantors
za 12 en zo 13 december	za 19:00u Dhr L. Zieverink Mevr. H. Zieverink			
za 19 en zo 20 december		za 19:00u Diaken C. Peters Caisa (4 pers)		
do 24 december Kerstavond	19:00u Mevr L. Wolters Mevr. N. te Brake 	18:00u Pastoor H. de Jong	20:00u Werkgroep	19:00u Pastoraal werkster C. Roetgerink Cantors
vr 25 december Eerste Kerstdag		9:30u Pastoraal werkster C. Roetgerink		9:30u Diaken C. Peters Cantors
za 26 december Tweede Kerstdag				14:00u - 16:00u Kindje wiegen Inloopviering
zo 27 december	9:30u Pastoor H. de Jong			
do 31 december Oudjaar	19:00u Dhr. J. Dorsthorst Mevr. I. Beekman			19:00u Dhr. H. de Graaf Cantors
vr 1 januari Nieuwjaarsdag				
za 2 en zo 3 januari				zo 9:30u Dhr. H. de Graaf Cantors Nieuwjaarsreceptie
za 9 en zo 10 januari	za 19:00u Mevr. A. Hörning Mevr. E. Klitsie	za 19:00u Pastoor H. de Jong		
za 16 en zo 17 januari				
za 23 en zo 24 januari		za 19:00u Pastoraal werkster C. Roetgerink		zo 9:30u Pastoraal werkster C. Roetgerink Cantors
za 30 en zo 31 januari	zo 9:30u Diaken C. Peters		zo 10:00u Werkgroep	

H. Eucharistieviering

Woord en communie

Woord en gebed

Oecumenische viering

= gezinsviering

= na afloop koffiedrinken

De informatie over de weekvieringen en rozenkransvieringen staat op pagina 30.
De informatie over hoe te handelen in coronatijd staat op de achterpagina.

DECEMBER - JANUARI

Vragender H. Antonius v Padua	Lichtenvoorde H. Bonifatius/H. Ludgerus	Harreveld H. Agatha	Zieuwent H. Werenfridus	Mariënveld O.L.V. van Lourdes
	zo 11:00u Pastoor H. de Jong Cantors			
za 19:00u Werkgroep	zo 11:00u Pastor R. den Hartog, Pastor D. Capucao Caïsa	zo 9:30u Pastor R. den Hartog, Pastor D. Capucao	za 19:00u Pastoraal werkster C. Roetgerink	
	zo 11:00u Pastoor H. de Jong Cantors			zo 9:30u Pastoor H. de Jong
19:00u Werkgroep	14:00u - 17:00u Video Kerst met Dick Bruna Inloopviering 22:00u Pastor R. den Hartog	19:00u Mevr. M. van Uem	19:00u Mevr. C. Lageschaar 😊	17:30u. Mevr A. Wopereis 😊
	11:00u Pastor R. den Hartog		9:30u Pastor R. den Hartog	
	11:00u Pastoor H. de Jong		10:30u - 12:00u Kindje wiegen Inloopviering	
	11:00u Pastoor H. de Jong			
19:00u Werkgroep	19:00u Pastor R. den Hartog		19:00u Mevr. M. Beerten Mevr. G. Marneth	
	11:00u Pastor R. den Hartog			
	zo 11:00u Pastoor H. de Jong		za 19:00u Pastoor H. de Jong	
	zo 11:00 Pastorale team Afscheid pastor R. den Hartog	za 19:00u Pastoraal werkster C. Roetgerink		
zo 9:30u Werkgroep	zo 11:00u Pastoor H. de Jong		za 19:00u Diaken C. Peters	zo 11:00u Mevr. A. Wopereis
zo 9:30u	zo 11:00u Pastoor H. de Jong			
	zo 11:00u Pastoor H. de Jong		za 19:00u Pastoor H. de Jong	

Kerstmis en corona

Met Kerstmis wordt de kerk met name bij de nachtmis goed bezocht. Dat kan dit jaar waarschijnlijk niet. Het is goed om een keuze te maken om één viering met kerstmis te bezoeken in een van de parochiekerken.

Er zijn deze dagen in de verschillende kerken van de parochies kerstvieringen, zowel kerstavond, eerste en tweede kerstdag. Zie het rooster hierboven en raadpleeg ook de website.

We willen zoveel mogelijk mensen de kans geven met Kerstmis de eucharistie te vieren.

We wachten de regelgeving van regering en bisschoppen af en zullen op een later moment bekend maken hoe het reserveren gaat gebeuren.

Wij houden u op de hoogte via de parochiewebsite SintLudgernu.nl en de Groenlose Gids/Elna.

Aalten - H. Helena

Dijkstraat 11, 7121 ES Aalten
T: 0543-47 30 14
E: aalten@sintludger.nl
Bank: NL63 RABO 0300 2166 37 t.n.v. locatieraad
Secretariaat: do- en vr van 10.00u–11.00u

Beheercommissie

Coördinator/voorzitter Frans Stoltenborg
Budgethouder: Tonnie Krabben
Gebouwenbeheer: Joop Theissen
José van Lith

Caritas

Jozephien de Graaf, T: 0543-47 58 31

Coördinator parochieblad SintLudgernu.nl

Harrie Willemsen, T: 0543-47 49 50

Kerkradio: Henk Eijkelkamp, T: 0543-47 20 59

Contactpersoon scholen en kerk: Nina Westendorp

Bredevoort - H. Hart en H. Georgius

Kerkstraat 16, 7126 AM Bredevoort
Bezoekadres: Koppelstraat 16, 7126 AH Bredevoort
T: 0543-45 17 86
E: bredevoort@sintludger.nl
Bank: NL58 RABO 0310 5009 58

Beheercommissie

Voorzitter: Simone van der Sligte
Secretaris: Dick Hijink, Bekendijk 12, T: 0543-45 19 13
Financiën: Angelita Hunting, Officierstraat 1c, T: 0543-45 11 68

Pastoraatgroep

Catechese: Monique Garstenveld, Rini Hahné en
Simone van der Sligte

Caritas

Theo Huntink, T: 0543-45 11 68

Harreveld - H. Agatha

Kerkstraat 38, 7135 JM Harreveld
T: 0544-37 12 42
E: harreveld@sintludger.nl
Bank: NL43 RABO 0325 4000 40
Secretariaat: maandag in de oneven weken 18.00u–19.00u

Beheercommissie

Voorzitter: V. Bokkers, e-mail: harreveld@sintludger.nl
M. Harbers, W. ten Have, L. Schenk

Pastoraatgroep/Voorgangers,

Maria van Uem-de Mooy
Mieke Wessels-Bongers

Caritas

Josefien Stoltenborg, T: 0544-37 52 82

Lichtenvoorde

H. Bonifatius – H. Ludgerus

Rapenburgestraat 21, 7131 CW Lichtenvoorde
T: 0544-37 13 66
E: lichtenvoorde@sintludger.nl
Bank: NL84 RABO 0336 1153 77
Kerkebalans: NL62 RABO 0336 1153 85
Secretariaat: Geopend op donderdag van 10:00u tot 12:00u.

Beheercommissie

Voorzitter: vacature

Pastoraatgroep

Truus Kemperman, T: 06-4000 3067
Freek Verheijen, T: 06-8232 6457
Ellen Dekkers, T: 06-2265 4812
Nicole Wolterink, T: 06-2862 1195
E: pglichtenvoorde@sintludger.nl

Caritas

Anny Klein Gunnewick T: 0544-37 32 10

Mariënvelde - O.L. Vrouw van Lourdes

Waalderweg 3, 7263 RX Mariënvelde
T: 0544-35 12 30
E: marienvelde@sintludger.nl
Bank: NL74 RABO 0160 0026 48
Spreekuur beheercommissie: elke maandagmorgen
10.00u–11.30u

Beheercommissie

Jan Berendsen, T: 0544-35 12 87/06-5364 7777
Anita Spekschoor, Irma Baks

Pastoraatgroep

Angela Reukers, Truus Berendsen, Romy Ilzereef, Terry
Willemsen

Caritas

Wilma Kolkman, T: 0544-84 26 97

Meddo - H. Johannes de Doper

Goorweg 4, 7104 BA Meddo
 T: 0543-56 96 55
 E: meddo@sintludger.nl
 Bank: NL92 RABO 0132 3055 26
 Secretariaat: di 9.30u–10.30u geopend

Beheercommissie

Voorzitter: Jan Lanting, T: 0543-72 21 53
 Secretaris: Sylvia Ubbink-Zieverink, T: 0543-56 99 15
 Penningmeester: Tr. Kondring-Nienhuis, T: 0543-56 93 40
 Leonie Bent-Overkamp, T: 0543-52 10 17; Remy Zieverink,
 T: 06-1248 2699; Monique te Kieffe, T: 0543-56 96 14

Pastoraatgroep

Joep Dorsthorst, gemeenschapsopbouw, T: 56 94 72
 Lidy Wolters-Zieverink, catechese, T: 56 99 70;

Caritas

Joep Dorsthorst, T: 0543-56 94 72
Beheerder kerkhof: B. Zieverink, T: 0543-56 92 34

Vragender - St. Antonius van Padua

Heelweg 1, 7134 PB Vragender.
 Secretariaat: Heelweg 3, 7134 PB Vragender
 T: 06-27346185
 E-mail: vragender@sintludger.nl
 Bank: NL09 RABO 0336 1153 69
 Giro: NL90 INGB 0001 1961 56
 Parochiecentrum is op eerste en derde maandag van de
 maand geopend van 9.00u–10.00u

Beheercommissie

Coordinator/voorzitter: Angelo Ribbers
 Budgethouder: Bernard Lageschaar
 Gebouwenbeheer/secretaris: Ellen Wiegerinck
 Algemeen lid/notulist: Silvia Spijkers

Pastoraatgroep

Annie Hahné, Marie Ceciel Idink, Hennie ter Bogt,
 Tinie Kerkhoff-Keuning, Bas Gierkink en Jannie Gunnewick

Caritas

Tinie Kerkhoff-Keuning, T: 0544-37 42 53

Beheerder kerkhof

Bennie Schilderink

Winterswijk - H. Jacobus

Misterstraat 18, 7101 EW Winterswijk.
 T: 0543-51 21 58
 E: winterswijk@sintludger.nl
 Bank: NL24 RABO 0371 2191 08.
 Voor kerkbijdragen: NL72 RABO 0371 2031 12
 Secretariaat di, do en vr 10.00u–11.00u

Beheercommissie

Voorzitter: Frank Peeters, 0543-52 31 44
 Secretaris: vacant
 Penningmeester: Henry Reijerink, T: 0543-51 89 82
 Harrie Stotteler, T: 0543-51 80 34

Caritas

Ton Geuijen, T: 0543-51 59 77

Beheerster kerkhof

Cilia Buitink-Konink, T: 06-3098 2655

Zieuwent - H. Werenfridus

Dorpsstraat 41, 7136 LG, Zieuwent.
 Bezoekadres: Ingang Harreveldseweg
 T: 0544-35 12 32
 E: zieuwent@sintludger.nl
 Bank: NL61 RABO 0160 0911 52
 Giro: NL19 INGB 0000 8800 50
 Spreekuur secretariaat : maandag 13.00u–14.00u

Beheercommissie

Voorzitter: Henry Waalderbos, T: 06-23 66 95 31
 Secretaris: Jeannet Stoverinck
 Penningmeester: Eugène Krabbenborg, T: 06-20 99 27 43
 Gebouwen: Anton Storteler, T: 06-22 49 89 82

Pastoraatgroep

Annie Krabbenborg, T: 0544-351863; Jan Nijenhuis T:
 0544-351514; Anton Storteler, T: 0544-351557;
 Liesbeth Vosters, T: 0544-351586

Caritas

Leo Nijenhuis, T: 0544-351846

SintLudgernu.nl

Website en parochiemagazine van de parochie Sint Ludger in
 de Oost-Achterhoek
www.sintludgernu.nl

Redactie

Eveline Zuurbier, hoofdredacteur, E: redactie@sintludgernu.nl,
 T: 06-2124 2143

Frans Stoltenborg

Diaken Cor Peters

Luuk Kouijzer

Romy Stapelbroek, jeugdredacteur

Albert Hulshof, corrector

Beheerder website

Luuk Kouijzer, E: webmaster@sintludgernu.nl

MEDDO

Correspondent

Joep Dorsthorst, T: 0543 – 56 94 72

Vriezen of dooien

Wanneer ik dit aan het papier toevertrouwd heeft het de nacht daarvoor weer gevoren. Het water op het platte dak is ijs geworden maar zal in de loop van de dag weer ontdooien.

Ook binnen ons kerkgebouwen is het aan het vriezen. Vele zaken gaan niet meer door en die nog wel doorgaan worden met grote beperkingen uitgevoerd.

De allerzielenviering hebben we met al zijn beperkingen mogen vieren in een klein gezelschap. Alleen de naaste familieleden van de overledenen van het afgelopen jaar konden deze viering bijwonen. De voorgangers, Leo en Monique hebben er samen met koster Frans er een mooie viering van gemaakt. Deze was in de kerk te volgen op het scherm via een PowerPoint presentatie. En ook was er de mogelijkheid voor iedereen om deze viering via internet te volgen.

Voor 29 november stond er het Ceciliafeest gepland. Maar omdat dit het feest is voor alle koorleden, is er besloten om dit maar niet door te laten gaan en het op een ander tijdstip te doen, wanneer het koor weer mag zingen. Een proces van lange adem.

Laten we hopen dat met Kerstmis er weer meer mogelijk is, om met meer dan 30 personen een viering bij te wonen. Bij een gezinsviering op kerstavond met een aantal kinderen, die een kerstspel opvoeren, zit je al gauw aan de 30 personen.

Hoe dit zich verder gaat ontwikkelen is op dit moment wanneer ik dit schrijf moeilijk in te schatten. Vast staat dat we er nog lang niet zijn wat het coronavirus betreft. De maatregelen worden nu alleen nog verder aangescherpt.

Het kan dus vriezen of dooien. We begeven ons op glad ijs wanneer we ons niet aan de maatregelen houden.

Voor volgend jaar is het nog maar de vraag in hoeverre we nog vieringen kunnen houden in onze kerk. Voor januari staan er nog twee vieringen in het rooster, maar hoe het verder gaat nu pastor Ronald den Hartog ons gaat verlaten is op dit moment niet duidelijk.

In het kader van kerksluitingen is ons toegezegd dat we tot en met juni hier nog één eucharistieviering hebben in de maand. Met één priester in onze gefuseerde parochie moeten daar vraagtekens bij gezet worden.

Vanaf 1 juli is het aan de geloofsgemeenschap zelf om daar verdere invulling aan te geven. Er zijn dan alleen nog gebedsvieringen mogelijk tot uiterlijk 2026 of eerder wanneer het kerkgebouw wordt verkocht. Ook hier kan het daarbij vriezen of dooien.

Van ons wordt verwacht om na te denken hoe we onze geloofsgemeenschap gaan invullen na de sluiting van het kerkge-

bouw. Wij hadden daarvoor in oktober een gemeenschapsavond gepland waarop dit te sprake zou komen. Deze ging niet door.

Wij hopen nu dat we deze in het begin van 2021 kunnen houden. Het is een totaal nieuwe ontwikkeling hoe wij dit oppakken als geloofsgemeenschap met ook de vraag om samenwerking met andere geloofsgemeenschappen.

Achter in de kerk ligt een dagboek waarin iedereen wat kan schrijven. Vooral in de zomertijd wanneer er veel gefietst wordt is er regelmatig bezoek in de kerk. Deze is altijd overdag open. Een reactie die vaak is te lezen dat het aangenaam stil is wanneer je dit kerkgebouw binnengaat. Er komt een moment dat die 'stilte' daar niet meer is. Het is een andere stilte waarmee we te maken krijgen.

Joep Dorsthorst

WINTERSWIJK

Correspondenten

Wilhelmien Wolters

E: winterswijk@sintludger.nl

Overleden

Bennie van Druten. Hij woonde aan de Sleeswijkstraat 48.

Rikie Reusen- Gotink. Zij woonde aan de Leliestraat 37.

Wij wensen de mensen die hen dierbaar waren veel sterkte en troost.

Kerkbalans

In januari 2020 is bij de Actie Kerkbalans totaal voor 55.500 euro kerkbijdrage toegezegd. Inmiddels is er al een bedrag van 53.160 euro ontvangen, waarvoor onze hartelijke dank. We hopen het totaal toegezegde bedrag uiteindelijk te bereiken. Indien u niet ingeschreven hebt en toch wilt bijdragen, dan kan dat alsnog door

een bedrag over te maken op IBAN NL 72 RABO 0371 2031 12 onder vermelding kerkbijdrage 2020.

Bedankje

Ik wil alle medewerkers/sters bedanken die in deze roerige tijd toch de SintLudgernu.nl bij u zijn blijven bezorgen, zodat u van het reilen en zeilen in de parochies op de hoogte kon blijven en ik hoop ook dat we in 2021 weer op uw hulp mogen rekenen.

Wilhelmien Wolters

Voedselbank

Voor de maand december vragen wij blikjes vis, ragout en als u eventueel iets extra wilt geven waardoor de maand december ook voor hun een beetje een feestmaand kan worden, zijn u houdbare producten van harte welkom. Voor de maand januari vragen wij van u of koffie, koffie pads of poederkoffie mee wilt nemen. Namens de voedselbank en

de mensen die er gebruik van maken heel erg bedankt.

Kersttijd

In de adventstijd wordt er elke week een nieuw lichtje ontstoken.

Kleine lichtjes die verwijzen naar het grote Licht. Kerst branden er duizenden lichtjes, maar

wist u dat er een klein lichtje brand in een ieder van ons. Ik weet dat een klein lichtje heel belangrijk en betekenisvol kan zijn. Hoe klein het ook is, toch kan er veel hoop, liefde en warmte inzitten en uitstralen. Hij straalt ook Zijn Licht door in ons en over heel de wereld. Ik wens dat je elke dag van 2021 dat kleine lichtje mag zien en voelen dat er hoop is, ook in deze coronatijd. Vredevolle kerstdagen en een 'warm' nieuwjaar.

Beheercommissie

Beste vrijwilligers van onze geloofsgemeenschap,

Zoals ik vorig jaar geschreven heb was het jaar daarvoor voor onze gemeenschap niet gemakkelijk geweest. Dat was toen een jaar waarin het ging over de krimp in onze parochie en onze locatie.

Niemand kon toen voorzien wat er vanaf medio 2020 gebeurde en nog steeds aan de orde van de dag is: het coronavirus waart met volle kracht rond en legt de samenleving in de meest brede zin van het woord lam. En dat geldt tot op zeker hoogte ook voor het kerkelijk leven in onze parochie. Na eerst een aantal maanden in het geheel niet meer bij elkaar te kunnen komen is het vanaf de zomer mondiaans toegestaan met een beperkt aantal mensen de H. mis te kunnen vieren. Dat is lastig, heel lastig, immers voor velen van ons is dat het hoogtepunt van de week; de viering van de eucharistie.

Zo goed en zo kwaad als wij kunnen proberen we er wat van te maken, ook de vrijwilligers. Vorig jaar heb ik ook geschreven dat het aantal vrijwilligers onder druk staat. Dat is nog steeds zo. Ik kan mij wel enigszins voorstellen dat we de moed laten zakken maar toch zijn de vrijwilligers doorgegaan in dit mogelijk nog roeriger jaar dan 2019.

Ik zit dan ook na te denken hoe we elkaar een hart onder de riem kunnen steken om niet alleen ons hoofd boven water houden maar ook verder te komen. Misschien is het wel dit. Als gelovigen hebben we het voordeel dat we op een stevig fundament staan. De drive om wat te ondernemen is per slot van rekening bij een ieder van ons ingegeven om zich om zijn medemens te bekommeren, dus voor hem of haar te zorgen. Dat gebeurt gelukkig nog steeds.

Ik herhaal wel (gedeeltelijk) wat ik vorig jaar ook geschreven heb.

Als geloofsgemeenschap hebben wij een behoorlijk aantal vrijwilligers, draaien wij daarop en zijn zij de kruipolie van onze locatie. Het woord zegt het al. Uit vrije wil kiezen zij er voor zich in te zetten voor onze

parochie, onze geloofsgemeenschap, ook als het moeilijk is. En dat doen zij omdat het de moeite waard is die gemeenschap te steunen en uit dragen. Hoewel ik nog niet zo lang voorzitter van de beheercommissie ben verbaas ik me erover met hoeveel gedrevenheid deze vrijwilligers zich ondanks alles blijven inzetten voor onze locatie in Winterswijk. Het aantal vrijwilliger staat wel onder druk. Wij zijn nog altijd op zoek naar bezorgers voor het parochieblad, mensen die de enveloppen voor de kerkbijdrage bezorgen en ophalen, een secretaris voor de beheercommissie, een kosten en leden voor de pastoraatsgroep.

Er zal opnieuw veel op ons afkomen. Ik hoop en geloof en zie dat de wil er zal blijven om al de mooie en goede dingen die er binnen onze locatie gebeuren, ook volgend jaar te laten zien en ervaren, maar ook met nieuwe vrijwilligers.

Langs deze weg wil ik namens de beheercommissie alle vrijwilligers uitdrukkelijk bedanken voor hun grote en onmisbare bijdrage aan onze geloofsgemeenschap in het afgelopen jaar. Ik wens u fijne kerstdagen en een zeer voorspoedig 2021.

Frank Peeters
voorzitter beheercommissie

Digitale retraite

'Zie, ik kom spoedig' is de titel van de digitale adventsretraite 2020. De retraite gaat op zondag 29 november van start en loopt tot vrijdag 25 december. Het is alweer de dertiende digitale retraite van de jezuïeten.

Deelnemers aan de digitale retraite krijgen dagelijks een gebedsmail met bijbelteksten, meditatieve vragen, citaten en technische gebedstips. Het geheel vormt een innerlijke reis om het mysterie van Kerst intenser te beleven.

Nieuw dit jaar

Nieuw zijn de wekelijkse zoom-meditaties, verzorgd door de auteur van de digitale retraite, jezuïet Gregory Brenninkmeijer. Deelnemers aan de retraite krijgen iedere vrijdagavond een link om via Zoom om deel te kunnen nemen aan een geleide meditatie van

een half uur. Op deze wijze kunnen de retrainanten in tijden van corona toch met elkaar verbonden zijn.

Je kunt je voor deze gratis digitale retraite inschrijven via www.ignatiaansbidden.org.

Enkele citaten van deelnemers aan de vorige digitale retraite:

- Ik heb in het openbaar vervoer in de stilt-ecoupé de tijd genomen om de retraite te doen, omdat er thuis veelal geen stilte is.
- Ik ben het meest blij dat ik als protestant mee mag/kan liften met m'n rooms-katholieke familie!
- De digi-tijd breekt aan! Gezien er steeds meer kerken niet meer actief zullen zijn, zullen wij gelovigen moeten leren gebruik te maken van de digitale mogelijkheden zodat we pelgrims blijven en geen dolers worden.
- Kom niet tot werkelijk mediteren maar zo'n dagelijkse speldenprik doet me goed: een klein moment van aandacht en bezinning."

Aantal deelnemers

Er nemen ruim 16.000 retrainanten uit Nederland en Vlaanderen deel aan deze dertiende digitale retraite van de jezuïeten.

Het gebedstraject volgt de traditionele adventstijd, dit jaar van zondag 29 november tot vrijdag 25 december.

Hoe?

Deelnemers schrijven zich in door hun e-mailadres op te geven via www.ignatiaansbidden.org. Ze ontvangen gedurende de periode van advent dagelijks een gebedsmail.

Inspiratie

De retraite is geïnspireerd door de ignatiaanse spiritualiteit. In het online gastenboek op ignatiaansbidden.org/gastenboek kunnen deelnemers hun gebedservaringen delen.

De website ignatiaansbidden.org verzorgt jaarlijks twee digitale retraites, tijdens de Advent en de 40-dagentijd. Ons doel is mensen te helpen in hun gebed tijdens de speciale tijden in het kerkelijk jaar. Om zich meer bewust te worden van Gods aanwezigheid in hun leven.

BREDEVOORT

Correspondent

Dick Hijink, E: DBHijink1952@kpnmail.nl

Mededeling

Deurcollectes Parochiële Caritas

Donderdag 24 december 2020

Zondag 31 januari 2021

Corona en Kerst

Al geruime tijd in 2020 is het coronavirus actief in deze wereld. Naast het grote aantal sterfgevallen en ernstig zieke personen

ondervinden veel mensen en zaken last van het virus en van de maatregelen die genomen zijn om het virus terug te dringen. De maatregelen zijn noodzakelijk maar niet altijd snel succesvol. Behalve de grote economische schade is er ook veel ongemak voor ouderen en kwetsbare mensen. Zo is er weinig sociaal verkeer, zoals verjaardagen of andere bijeenkomsten, meer mogelijk. Schrijnend is bijvoorbeeld voor bejaarden de beperking van het bezoek dat ze in een verpleeghuis mogen ontvangen. We hopen dat er snel een vaccin beschikbaar komt dat een einde maakt

aan deze pandemie. Tot die tijd geldt het motto dat ik op een groot geel verkeersbord zag staan:

Houd afstand en Houd moed!

Ook het tijdschema voor het onttrekken van de kerk aan de eredienst liep door corona veel vertraging op. Zodat er op dit moment nog niets concreets te melden valt.

Parochieavond afgelast

Ook de tweede geplande datum, 10 december, van de parochieavond is door de verlenging van het sluiten van de horeca, zodat we niet in het Grachthuys terecht kunnen, helaas komen te vervallen. Het wordt 2021 voor er een nieuwe datum gepland gaat worden.

Planten nieuwe boom

We hopen binnenkort een nieuwe boom te kunnen planten.

Contact met PKN

Op 10 november is er een eerste bijeenkomst van de beheercommissie met het bestuur van de PKN.

In het volgende nummer zullen we hierover meer kunnen berichten.

Kerst

De beheercommissie wil u in deze bizarre tijd een goed kerstfeest en Oud en Nieuw toewensen. En een voorspoedig en gezond 2021 met hopelijk een snelle terugkeer naar het "gewone" leven.

AALTEN

Correspondenten

Annie ter Hedde

Mia Bijen, E: jomiby@hotmail.com

Familiekroniek

Overleden

Thijs van Wijk: * 24-05-1982 -

† 28-10-2020 in de leeftijd van 38 jaar

Anneke Dobbe-Peeperkorn: *19-08-1925 -

† 31-10-2020 in de leeftijd van 95 jaar

Mogen zij rusten in vrede.

Allerheiligen-Allerzielen

Zondag 1 november herdachten we alle heiligen in de Allerheiligenviering. Heiligen, mensen die door de Paus heilig zijn verklaard, omdat ze door de eeuwen heen hun leven gaven om ons Christelijke geloof te verkondigen en te verspreiden en mensen die zich in hun leven in hebben gezet voor hun medemens, door hen bij te staan en zichzelf hiervoor weggeven.

Op maandag 2 november, tijdens de Allerzienviering herdachten we al onze dierbaren en staan even stil bij hen, die tijdens ons leven zijn overleden. Dit jaar waren er veel in getal en de nabestaanden denken nog elke dag aan hun verloren geliefden. Op zo'n dag als Allerzielen is het goed samen te zijn en de herinneringen aan hen te koesteren.

We deden dat in een bijzondere viering waarin deze nabestaanden werden uitgenodigd. Tijdens de viering werden de namen genoemd van de overledenen, in de periode 2 november 2019 t/m 1 november 2020. Door hun nabestaanden werd een kaarsje aangestoken bij het kruisje met daarop de naam en overlijdensdatum van hun overleden geliefde.

Nabestaanden hebben vaak in de lock-down-tijd tijdens corona geen of moeilijk afscheid kunnen nemen van hun dierbare. Voor hen is het bijzonder moeilijk geweest

niemand te verliezen en zij worstelen nog steeds met hun gevoelens, waar zijn onze doden? Zijn ze dicht bij ons? Zij zijn dichtbij ons in onze herinneringen. De mensen van voorbij, ze blijven in ons leven en worden niet vergeten, ze zijn in en ander leven, zijn in het licht, zijn vrij.

Deze Allerzienviering was voor hen van groot belang als herinnering, als herdenking aan hun dierbare. We hopen dat zij hier kracht uit hebben mogen putten om verder te gaan.

Ook nu mochten er helaas maar 30 nabestaanden uitgenodigd worden en aanwezig zijn in de viering. Ondanks deze maatregel was het een mooie viering in een kleinere groep.

Dit samenzijn van nabestaanden en het kaarsjes branden heeft een bijzondere dimensie gebracht aan de viering, een prachtig licht-effect in de schaars verlichte kerk.

Dat alle overledenen mogen rusten in vrede en hun nabestaanden in rust en vrede verder kunnen gaan met hun leven.

'Op Aosum kommen

In de Katholieke kerke hebbe we'j samen met de PKN oecumenisch e'vierd met den titel 'Efkes op aosum kommen' met as veurgangers Hans de Graaf en Heidi Ebbes en ook Ankh Gussinklo warkten op eure eigen maniere met an de viering met een gebed en 'n door heurzelf eschreven gedicht 'Vri'jheid'. Den titel was zeer toepasselijk want deur de spanning den dissens corona-tied met zich met breg bunt veulle mensen aosum tekot ekommen. Of ze'j holt de aodem in deur de spanning. Wat geet ter allemoale nog kommen en

hoo lange geet dat allemoale nog duuren? We'j hebt met orgelspel, zang deur koor 'NooTzaak' en gebed ons tot God ericht en hoppelijk helpt he ons, dat völle mensen dee zeek bunt, zo neet allemoale, neet zo hoeft te lieden en better zult worden. Der warren zo ongeveer 28 mensen noar de viering e'kommen en ik denke dat vulle anderen de dienst bekeken hebt via kerkbeeldalen.nl. Of as e'j de viering nog ne keere zollen willen zeen, dan kon dat via kerkdienstgemist. Heidi Ebbes heette uns allemoale welkom met de woorden: "Noa de kerke goan, ik heb et gewoon neudig. E'j hoppe ik ook, dat blik wal. Iederene zal op ziene eigen manere 'Op Aosum kommen'. We'j bunt hier samen in de naam van de Vader, siene Sönnne en de Heilige Geest." Zeuven kearsen werden an e-stokken op den zeuvenarmigen kandelaer met een intentie: De flammen van: de stemme van God - van stilte - op aosum kommen - van inkeer - van luusteren noar mekare én onszelf - vertrouwen dat et good kump - van leaven met ow harte en metleaven met ow noasten. Tussendeur hef groep 'NooTzaak' nog mooie leedjes e-zongen van Daniël Lohues.

In ziene overwaeging sprak Hans de Graaf mooie woorde over 'n old en dichte getimmerd huus: "D'n Almachtigen boetseem een mens uut 't stof van de aerde en bloazden um Zien Eigen levensaodem in en zó kwam de mensheid tut leaven. Deze Geest is as de wind en den wait waar hee hen wil. De wereld lik wal raozend e-maakt. In dissens tied is d'r grote behoefte an 'op aosum te kommen'.

Een old huus steet al joaren lög en is dichte spiekerd met planken. Den nejen eigenaar hökt de planken los en et lech

streunt en de frissen wind waijt binnen. 't Huus aosumt weer en hee dankt God veur et mooie huus. Dissen tied is ne bezondere tied, ne tied den op de kiepe steet. Ne tied waarin het tied wordt dat er loch en aosum kump, zodat d'r ni-j leaven kan ontstaan in ow huus in ow laeven in onze wereld. Ook Nicodemus zat met zien leaven op de kiepe en net as he benömpst uns alles wat zo gewoon lik en watte we'j altied zo edone hebt ons den aosum. En dan kump der nog Corona be'j woar gin enden an lik te kommen. Woart geet dat hen? De karken loopt ok nog leug. De schepping, onze moeder eerde röp noar uns um uns leaven te veranderen. De Geest van laeven, de aosum van laeven, hee is de bode van iets ni'js. Aodum uw maor los met de Geest van Um, de schepper van alles wat leaft en aosum hölt'.

In de veurbeaden vroeg Heidi zich af: "Woar bunne we'j met bezig en gao we'j wal de goeie kante op?" Samen baden we'j 'n biezonder 'Onze Vader' in et dialect en Ankh las doornao eur gedicht veur over 'Vri-jheid'. Een deel uut dit gedicht:

*In het tiedpad van de eeuwen,
volge we-j ons laevensspoor
Vorm we-j samen een gemeenschap,
koester we-j et vri-je woord.
Dri-jkwart eeuw now zonder oorlog
is – waarachtig – denkswaerd.
En de winst van een historie....
"Da'w van dat Verleden leert?"*

Ankh Gussinklo hef dit gedicht eschreven in verband met de 75-jaar herdenking van de bevrijding. Ok 'n heel toepasselijk gedicht veur vandage

As slotlied zong groep NooT-zaak het lied 'Alles wat aodem hef.... Dank an alle metworkers, ook groep NooT-zaak en Jan Ebbes met zien orgelspel, an deezen mooien viering namens de katholieke kerke en de PKN.

Zo af en too he'j allemoale zo'n viering neudig um 'op Aosum te kommen' en ku'j weer wiet in ow leaven. Met ons goode leaven ondanks den moeilijke tied met corona en de klimaatproblemen.

Artikelen voedselbank

Omdat de corona-crisistijd nog niet voorbij is, zelfs is toegenomen, is de voedselbank voor veel mensen nog steeds heel belangrijk.

Wilt u in de maand december en januari 2021 weer uw bijdrage leveren met producten voor de voedselbank? Heel fijn!

Wij verzoeken u in december sinterklaas- en/of kerst artikelen, zoals speculaas of chocolade, dit voor iets extra's in deze bijzondere en feestelijke maand, en in januari persoonlijke verzorgingsproducten zoals zeep, tandpasta, tandenborstels en shampoo. in de voedselbankmand in de Mariakapel te leggen. Onze hartelijke dank hiervoor namens de P.C.I. Aalten..

Meedoenpact

Iedereen moet mee kunnen doen

Het Meedoenpact Aalten en de Diaconale Hulpverlening Aalten zorgen samen voor een extraatje voor huishoudens met een laag inkomen.

Deze huishoudens kunnen namelijk een kerst(boodschappen)pakket aanvragen.

Het pakket wordt vlak voor de Kerst uitgereikt, maar er zitten vooral houdbare producten in die ook na de kerst zijn te gebruiken.

Aanmelden

Aanmelden voor een boodschappenpakket is eenvoudig: stuur uiterlijk 10 december een e-mail met uw naam en adres naar E: info@meedoenpact.nl of naar E: info@stichting-dha.nl.

Wilt u op de hoogte blijven van toekomstige acties van het Meedoenpact en de st. Diaconale Hulpverlening? Geef dan in uw mail aan dat zij uw naam en contactgegevens mogen bewaren.

Zet er s.v.p. ook bij uit hoeveel mensen uw huishouden bestaat en eventueel de leeftijden van de kinderen.

Kent u iemand anders die voor een pakket in aanmerking komt? Wijs hem of haar dan op deze mogelijkheid.

Ook de gemeente Aalten kan helpen

Heeft u moeite rond te komen? Ook de gemeente Aalten kan helpen.

Kijk op www.aalten.nl/krappebeurs. Daar staat een overzicht van financiële regelingen en andere ondersteuningsmogelijkheden voor mensen met een laag inkomen die het financieel moeilijk hebben.

Kerstmis 2020

In Aalten samen de geboorte vieren

Hart voor elkaar

Binnen de geloofsgemeenschappen in Aalten zijn ideeën ontstaan om in de kerstnacht 2020 samen de geboorte van Jezus te vieren. Dat zou kunnen gebeuren in het centrum en wel op de Markt. Zo laten wij aan het hele

dorp de betekenis zien van deze bijzondere nacht. Licht in de duisternis!

Corona en een korte dienst

Maar corona speelt ons parten. Dus een grote bijeenkomst kan niet door gaan.

Er komt wel een opname van een korte dienst voor de jeugd met alleen een kleine groep zangers en gebed. Dominee Folkert de Jong houdt een overdenking. Die film wordt in de kerstnacht digitaal uitgezonden op Kerkdienstgemist.nl, Aalten.

Saamhorigheid, Hart voor elkaar en Licht

In deze coronatijd lopen veel mensen met de ziel onder de arm. Er is eenzaamheid en vrees om de baan te verliezen. Vrees voor besmettingen. Hoe houden vele zaken het hoofd boven water? Zorgen! Het is goed om op kerstavond in verbondenheid met die korte dienst LICHT te ontsteken. Licht, dat in gedachten doorgegeven wordt aan familieleden die niet te bezoeken zijn. Licht naar de eenzamen. Licht naar de verzorgers en verplegers. Licht naar kinderen, jongeren en leraren in Aalten, die te maken krijgen met de school in coronatijd. Licht naar medemensen waar dan ook.

Een zakje met een hart

Daarom ontvangt u een klein zakje met een HART in de zijkanalen. Daarin kan een waxinelichtje. U wordt uitgenodigd het lichtje op kerstavond op uw tafel te zetten, maar nog mooier zou zijn om het zichtbare hart voor het raam te zetten. Zo hopen we de liefde van God voor elkaar te laten zien, juist in een tijd waarin zo'n blijk van saamhorigheid hard nodig is en kerkelijke vieringen gemist worden. Steek een lichtje op, juist in deze tijd.

Wij wensen u allen een Zalig Kerstfeest.

De r.-k. geloofsgemeenschap van de H. Helena in Aalten, in verbondenheid met andere geloofsgemeenschappen in Aalten.

Kindje Wiegen

Heel graag willen we u, grootouders, ouders en kinderen en alle belangstellenden, weer uitnodigen om te komen 'Kindje Wiegen', Jezus in de kribbe te komen bezoeken en Hem te aanbidden in de St. Helenakerk. De

jaarlijkse, hele gezellige, middag in de kerk en het parochiecentrum. In de kerk wordt een kerstverhaal voorgelezen en in het parochiecentrum wordt u iets te drinken met iets lekkers aangeboden voor u en de kinderen.

Echter het is mogelijk dat de maatregelen tegen het coronavirus dit jaar roet in het eten gaat gooien en alle goede initiatieven om u een gezellige middag te bieden, niet door kunnen gaan. Dat zal toch wel heel erg jammer zijn, maar we moeten alles doen om te voorkomen, dat iemand besmet raakt met corona.

Als de middag door kan gaan, dan is dat op tweede kerstdag van 14.00 tot 16.00 uur in de St. Helenakerk.

Mocht het niet doorkunnen gaan, dan melden we dat op de website: sintludgernu.nl onder Aalten- home. Dus houd de website goed in de gaten.

Groetend Mia, Gerda en Hennie

Oecumene

Van 17 t/m 24 januari 2021: Week van Gebed voor eenheid van Christenen.

Deze week van gebed heeft als thema: 'Blijf in mijn liefde' en je zult veel vrucht dragen (Joh. 15, vers 5 - 9).

Het is een oproep van Jezus aan zijn discipelen. Hij wil niets liever dan de liefde van Zijn Vader met ons delen. Hiervoor gebruikt Hij het beeld van de wijnstok. Hijzelf is de wijnstok en de vader de wijnbouwer die snoeit en zorgt dat wij vrucht dragen. Vrucht die zichtbaar wordt in eenheid. Dat is wat gehoopt wordt dat er in deze week gebeurt:

-door Verbinding te zoeken met jezelf (zelfacceptatie, ruimte om te groeien en niet verstikt te worden door lawaai en drukte),

• Verbinding met Christus (los van de wijnstok kunnen we geen vrucht dragen). Willen we één zijn met Christus, dan moeten we zijn gebod bewaren om elkaar lief te

hebben zoals Hij ons heeft liefgehad.

- Verbinding met anderen (verdeeldheid onder christenen zorgt ervoor dat we ook verder van God verwijderd raken en van elkaar).
- Verbinding met de wereld (we leven in een schepping die zucht onder lijden en conflicten).

Het Wonder van Pasen draagt vrucht in ons als we solidair zijn met onze naasten, hen onze liefde aanbieden en hoop op deze wereld brengen.

Elk jaar worden christenen in de wereld opgeroepen om te bidden voor onderlinge toenadering en verzoening. En elk jaar wordt thema en materiaal aangereikt door christenen uit een ander gebied, waarbij ze hun situatie en zorg weergeven en waarvoor ons gebed wordt gevraagd. Dit keer door zusters uit de oecumenische kloostergemeenschap Grand Champs uit Zwitserland.

Een mooi antwoord was lange tijd de oecumenische gebedsviering waar de Raad van kerken u voor uitnodigde. De laatste jaren waren die op zondagochtend in onze St. Helenakerk, waar we met onze protestantse (PKN) gasten samen een fijne viering hadden met een mooi ontmoetingsmoment na afloop. Helaas is er einde gekomen aan deze mooie traditie.

Waarom dan toch stoppen?

Als afgevaardigde van onze geloofsgemeenschap (sinds 1996) in de Raad van kerken (waar al snel ook pastor Jos Droste aanschoof) volgde ik de ontwikkeling van oecumene. Na een boeiende groei- en bloeitijd en grote betrokkenheid van de aangesloten kerken in Aalten en Bredevoort, fusies en andere ontwikkelingen verder - ook in onze r.-k.-geloofsgemeenschap - is mijn rol erg dun geworden. Ik bouw het af. In overleg. (Gerda van Netten)

Maar ook zonder de oecumenische dienst in onze kerk blijft de Week van Gebed overeind staan.

Oecumene: een feest van herkenning, maar ook van verdriet om de overeenkomsten en de verschillen tussen tradities. Maar prachtig om samen op weg te zijn, elkaar in de ogen te kijken, elkaar te ontmoeten.

Na de tijd dat christenen in een sterk en strak verzuilde wereld leefden en elkaar vermeden en niet binnen lieten, brak voorzichtig een periode aan die daar verandering in bracht. Boeiend en bevrijdend.

Oecumene betekent voor mij openhartig zijn. Een mee-bewegen met gelovigen uit andere tradities dan die van jou, naar meer begrip en respect voor elkaar en voor de wijze waarop we de liefde van God voor zijn schepping, kijkend/luisterend naar Zijn Zoon Jezus, beantwoorden.

Meteen bij mijn komst naar Aalten (1978) werd ik met manlief ingezet om het oecumene-spel mee te spelen. Pastoor Bos gaf aanzet tot de eerste Kerkdagen. En er volgden er meer.

Gemengd gehuwden kregen een platform en toestemming voor het organiseren van oecumenische diensten (4x per jaar), waarin ze zich thuis konden voelen. Een enerverende tijd. Nu is de spanning er wat af. Tijden veranderen. Maar wat voel ik me verrijkt.

'Vrede en alle Goeds'

Gerda van Netten.

Kerst-Nieuwjaarswens

*De stille dagen komen eraan.
Tijd om even stil te staan
Overdenken en bezinnen
Afsluiten of opnieuw beginnen*

*Wat te doen met wensen of dromen
Dingen die jou zijn overkomen
Laat ze zijn en laat ze achter
De ergste worden zachter*

*De mooiste krijgen een plaats in je hart
Maak ieder jaar een nieuwe start
Begin aan je oude of nieuwe dromen
Laat het leven op je afkomen
Heb lief, bewonder en geniet
Meer dan dit leven heb je niet*

**We wensen U allen een heel
Fijn, Zalig Kerstfeest
en een
Zalig en Gezond Nieuwjaar**

VRAGENDER

Correspondent

Hemmy Severt, E: hemmysevert@caiway.nl

Decreet

Op 12 november heeft de Willem Jacobus kardinaal Eijk, aartsbisschop van Utrecht, het decreet uitgevaardigd om de kerk van de H. Antonius van Padua te Vragender

per 1 december 2020 aan de Goddelijke eredienst te onttrekken. Het decreet is een gevolg van het voorgenomen beleid van het Parochiebestuur St. Ludger, zoals neergelegd in het bestuurlijk Beleids- en Gebouwenplan. Vanaf 12 november stond het decreet op onze website. Tot en met 22 november konden men aan de Aartsbisschop een aangetekend verzoek richten voor verbetering of herzie-

ning van het decreet.

Het parochiebestuur gaat met de beheercommissie en de werkgroepen in Vragender en met de pastores in overleg over de te nemen stappen na dit decreet, zoals de vieringen tot aan de levering van de kerk aan de koper en het te vieren jubileum.

Het parochiebestuur St. Ludger

Advent en kerst

De advent is weer aangebroken. Dit is de aanlooperperiode naar het kerstfeest. De Advent is de tijd van voorbereiding op de geboorte (de komst) van Jezus. Symbolen van de advent zijn de adventskalender en de adventskrans. Elke week wordt er een kaarsje meer aangestoken. Langzaam gaan we naar het licht toe dat met Kerst volop zal schijnen.

Nu we door corona erg zijn beperkt in onze contacten met andere mensen voor een ongewoon lange periode, zal het voor velen lastig zijn om dit licht in ons leven te zien. Er zijn mensen onder ons, vooral degene die tot de risicogroep behoren, die nog weinig contacten buiten de deur hebben. Het is de taak van ons allen om te blijven omzien naar onze medemens, en als het kan te zorgen voor wat licht in deze moeilijke tijden, misschien door een extra telefoontje, of boodschappen te halen of iets lekkers voor hen te koken. Zij zullen u er dankbaar voor zijn.

We bereiden ons voor op het kerstfeest. Ook in onze locatie zijn we hier mee bezig. Er staan voor dit jaar nog 3 vieringen gepland, uiteraard met inachtneming van de nodige maatregelen in verband met corona:

- 12 december Adventsviering
- 24 december Kerstviering
- 31 december Viering Oud en Nieuw

Deze vieringen zijn om 19.00 uur. U kunt zich hiervoor opgeven bij het secretariaat in Groenlo. (tel. 0544-464663 of via het vieringenrooster op de website, sintludgernu.nl. We gaan ervan uit dat deze vieringen plaats kunnen vinden, maar op dit moment weten we nog niet wat de maatregelen zijn rond deze data. We proberen u hiervan op de hoogte te houden.

Als u voor deze vieringen nog misintenties wilt aanvragen, wilt u dit dan tijdig doorgeven.

Advent...

Een krans met kaarsen

Van donker naar licht.

Een tijd van verwachten,

Geboorte in zicht.

Een tijd van bezinnen,

Opnieuw beginnen.

Hoe laat ik idealen en dromen

Tot leven komen?

Wat voel ik als plus en wat als min,

Mijn leven hoe kleur ik het in?

Wat we vonden...

Nu het er naar uitziet dat de kerk in Vragender aan de goddelijke eredienst onttrokken gaat worden moeten er voorafgaande daaraan nog een hele hoop zaken geregeld worden.

Onder andere moet er een bestemming gevonden worden voor het papieren archief. Een kleine werkgroep heeft een inventarisatie daarvan gemaakt. Het is de bedoeling dat het papieren archief in bewaring wordt gegeven bij het ECAL in Doetinchem. Het Educatief Centrum Achterhoek Liemers heeft goede

bewaarruimten en op verzoek kunnen daar in de leeszaal ook stukken ingezien worden.

Bij het doornemen van het archief kwamen we een oud schoolschriftje tegen met aantekeningen van de pastoor. Vermoedelijk is het

boekje geschreven tussen 1910 en 1919.

Hier volgen nu de eerste vier bladzijden uit dat schrift.

Eenige aantekeningen omtrent de Parochie van Vragender

1. De Pastoor krijgt 's jaarlijks f 400 uit de kerkekas.

2. gedurende het gehele jaar gaat er van den eenen Parochiaan naar den volgende een bus rond voor verse koemelk, die aan de Pastorie bezorgd wordt, en de Brenger krijgt dan de boodschap mede voor de volgenden, wanneer de volgende brenger de melk moet bezorgen. (De Parochianen die de melk bezorgen weten wie op hen volgt.)

3. 's Jaarlijks gaat de pastoor rond met een der Kerkmeesters om boter. Deze omgang geschiedt in de eene helft der parochie in de maand Mei. Onder dezen omgang behoort Brummelenhoek, de Bulte en bijna geheel Boschkerhoek. Van dezen hoek zijn uitgezonderd 6 huizen, -1- Wassink, -2- Snieders (Lageschaar) -3- Boschker (Hulsevoort) -4- Nabrink (Harmelink) -5- Jan Nabrink en -6- Harmelink (Wed. ter Bogt).

Deze 6 huizen behoren onder het tweede gedeelte die gehouden wordt in de maand oktober, waaronder verder behoren Kerkenhoek, Beekenhoek en Schaar en Maneschijn. Bij de 1ste Omgang in Mei rijdt een kerkmeester met de kar (Weijenborg) en bij de 2de in October

Hendrik Harmelink, bij welke gelegenheid de kerkmeester aan de Pastori dineert. Gewoonlijk worden de Parochianen den 2den en 1sten Zondag te voren gewaarschuwd en de dag aangegeven wanneer de termijn zal gehouden worden.

Not.1 Bij allen wordt op dien dag de boter niet opgehaald maar bij verschillende wordt naderhand aangezegd wanneer men ver-

langt dat de boter zal worden gebracht. Dat is nodig om geregeld verse boter voor de tafel te hebben.

Not.2 Bij de oprichting der boterfabriek, waren er eenige die geld wilden geven, in plaats van boter, dit heb ik geweigerd, zeggende dat ik niet om geld maar om boter kwam en dat men zich daarvoor, bij de oprichting der Parochie verplicht had. De betaling in geld zou zeker langzamerhand bij vele verminderen en bij eenige waarschijnlijk geheel ophouden.

Wanneer, na de oprichting der boterfabriek bijna alle de melk naar het fabriek brachten, heb ik bijna alle groote boeren de boter aan de Pastorie laten brengen, om reden voornamelijk, dat er dan op een dag in het oog lopend, te veel aan de fabriek moet besteld worden, en om die reden laat ik bij de eerste omgang geheel Brummelenhoek aan de Pastorie bezorgen, onder voorgeven dat wij dan gemakkelijker en tijdig rond kunnen komen en bij den tweeden omgang de geheelen Kerkenhoek en verder op Dieperink, op Heemink en de 6 huizen van de Boschkerhoek behalve op Boschker Hulsevoort.

4. In de maand December gaan de 4 Kerkmeesters rond om rogge of broodzaad voor de Pastorie, dat op den 2den en de laatsten voorafgaanden Zondag wordt afgekondigd. Op die dag komen de Kerkmeesters aan de Pastorie dinen.

5. Einde November of begin December wordt er ook vlastermijn voor de pastoor gehouden. Deze termijn hebben sedert de oprichting der parochie gedaan de twee meisjes, kinderen of dienstboden van de boerderijen op Schilderink en Weijenborg. Deze komen 's avonds na de rondgang aan de Pastorie het opgehaalde vlas en geld brengen en krijgen dan een souper(?) bestaande uit koffie met boterham en daarna een glaasje wijn. Ook deze termijn wordt 1 of 2 Zondagen tevoren afgekondigd.

Vroeger en ook in de eerste jaren van mijn benoeming werden 's jaarlijks in het najaar de parochianen verzocht om brandstoffen aan de pastorie te bezorgen. Dit begon langzamerhand te verminderen, om reden dat er weinig turf meer gestoken wordt en het brandhout ook schaarscher wordt. Om die reden zijn er reeds eenige jaren voorbij gegaan, zonder deze afkondiging. 4 à 5 boeren bezorgen het zonder dat het afgekondigd wordt.

Aardappelen worden er gewoonlijk voldoende voor winterprovisie bezorgd, zonder afkondiging, insgelijks van het geslacht. Enkele groote boeren worden, wanneer zij het vergeten, en er geen voldoende voorraad is, hieraan herinnerd.

Bij de grootste boeren wordt 's jaarlijks ongeveer om beurten om mest voor de tuin gevraagd en bezorgd. De kerkmeesters doen het geregeld 's jaarlijks.

Omstreeks Paschen zijn er eenige (weinige) die Paascheijeren brengen. Van het geslacht wordt geregeld den pastoor gebracht (ongere-

veer 20 huisgezinnen doen het niet), en 10 boeren brengen een ham, de meeste versch geslacht, en eenige boeren zijn er die tweemaal en zelfs driemaal wat brengen. Ook zijn er eenige die eenige jonge haantjes brengen. Gedurende het gehele jaar gaat er een bus rond voor verse koemelk. Diegene die

melk brengt, wat gewoonlijk voor of na de Mis geschiedt krijgt een ledige bus mede terug, welke bus dan door den bringer bij de volgende boer gebrengt wordt en brengt met de bus de tijd over wanneer 1, 2 of 3 dagen daarna verse melk verlangd wordt. (Zijn het kinderen die de bus brengen, die

komen gewoonlijk na schooltijd, somtijds ook na de Catechismus de ledige bus terughalan.

LICHTENVOORDE

Correspondent

Vacant

webredacteur: Guus Hulshof

E: guushulshof@live.nl

Dank-je-wel avond

Veel vrijwilligers zullen zich de oergezellige avond herinneren waarbij we na de H. Mis bij elkaar kwamen voor een hapje en een drankje. Het is een beloning voor alle werk dat gedaan is en een bemoediging om samen de schouders er weer onder te zetten. Zo'n traditie is een lichtje in moeilijke tijden. Het coronavirus is echter zo onvoorspelbaar dat we geen grote bijeenkomst voor januari organiseren. Ik bedank alle vrijwilligers heel hartelijk voor het vele werk dat gedaan is en voor het extra werk in coronatijd.

Per januari 2021 leg ik mijn functie neer als lid van de beheercommissie en hierbij bedank ik iedereen voor het jarenlange samenwerken en het in mij gestelde vertrouwen. Alleen kan een mens niets.

Echter het leven gaat verder, zo ook de fusie tussen de Sint Ludger- en de H. Paulusparochie per 1 januari 2021,

waarvan in december 2020 de naam bekend gemaakt zal worden. Het is de bedoeling dat de parochieavonden leden voor de beheercommissie opleveren zodat onze geloofsgemeenschap op eigen kracht verder kan.

Uiteindelijk zijn liefde, geloof, hoop en vertrouwen de belangrijkste drijfveren om het leven in te vullen. Ik hoop dat we weer gaan proosten op een goed leven.

Miny Schut

Onze wens

In de adventstijd wordt er elke week een nieuw lichtje ontstoken.

Kleine lichtjes die verwijzen naar het grote licht

Kerst dan branden er duizenden duizenden lichtjes

Maar wist U dat..

Er een klein lichtje brand in elk van ons

Uit ervaring weten wij dat een klein lichtje heel betekenisvol is, hoe klein het ook is, Toch kan er veel hoop, warmte, liefde in zitten en uitstralen.

Hij straalt ook Zijn licht door ons en over de wereld

Wij wensen jullie allen dat je elke dag in 2021 het kleine lichtje mag zien en voelen.. Dat er hoop is...

Vredevolle kerstdagen en een warm nieuwjaar wenst de pastoraatsgroep u toe!

Bron: www.pastoralezorg.be (gedicht Isabelle)

HARREVELD

Correspondenten

W. Taken en L. Schenk

Website redactie: Miranda Krabben

E: harreveld@sintludger.nl

Mededelingen

Dooptvieren

De dooptvieren zijn voortaan in Lichtenvoorde. In verband met het coronavirus wordt per viering één kind gedoopt.

Opgave via het centraal secretariaat: secretariaat@sintludger.nl

Overleden

Op 6 oktober 2020 Agnes Klein Gebbink-Sprengelder op een leeftijd van 69 jaar. Wij wensen de familie veel sterkte

Inleveren intenties

Voor de uitgave van februari 2021 voor 4 januari 2021

Voor de uitgave van maart 2021 voor 1 februari 2021

Door corona tijdelijk geen spreekuur, de intenties met geld mogen in de brievenbus van het parochiecentrum, wij zullen deze met zorg verwerken.

Decembergedicht

De maand

dat koning winter zijn troon bestijgt

De weegschaal het zwaar te verduren krijgt.

'n Maand

van lange avonden

Warmte en gezelligheid

De goedheiligman menig kind verblijdt.

'n Maand

om op 'n jaar bijna voorbij, terug te kijken

'n Jaar waarin geweld het goede dreigt te verstikken.

'n Maand

die in het teken van vrede en liefde staat

Goede voornemens voor het jaar dat komen gaat.

'n Maand

om bij onszelf stil te staan, te bezinnen

Ons af te vragen waar te beginnen

'n Maand

om te openen wat is gesloten

Te verwarmen wat is verkild

Te ontdooien wat is bevroren

Jaloezie en haat te verbannen.

De donkerte

uit ons hart te verjagen

Om het licht en de vrede van Kerstmis

uit te kunnen dragen.

December

December: een moment om terug maar ook vooruit te kijken.

Het jaar 2020 zal niemand gauw vergeten. Wie had op 1 januari kunnen denken dat het zo'n bijzonder jaar zou worden. Ons hele leven is in de war geschopt. Niets lijkt meer normaal.

De dingen die we altijd deden zonder na te denken, lijken nu bijna onwerkelijk. Het "normale" leven lijkt heel ver weg. Veel mensen hebben een moeilijk jaar gehad: overlijden van dierbaren, eenzaamheid, banenverlies, lock-down, horeca dicht, scholen dicht, beroepsgroepen die overbelast worden, overvolle ic's. Niet kunnen gaan en staan waar je graag wilt. Teveel om op te noemen. Maar zeker ook de angst of het virus jou of je geliefden ook bereikt en met welke gevolgen? Je hebt er geen grip op. We zijn gewend om zelf ons leven te bepalen en alles te plannen zoals wij dat graag willen, maar deze onzichtbare vijand heeft ons voorlopig nog in zijn macht. En het einde van deze rare tijd is voorlopig nog niet in zicht. Ook Sinterklaas, Kerstmis en Oud en Nieuw zullen niet op de gebruikelijke manier gevierd kunnen worden. Nu beseft je pas in wat voor vrijheid we gewend waren te leven!

Maar er komt een moment dat we dit virus achter ons kunnen laten en ons 'gewone' leven weer op kunnen pakken. Tot die tijd moeten we roeien met de riemen die we hebben. We moeten er het beste maar van maken door elkaar op veilige afstand zoveel mogelijk te steunen en er voor elkaar te zijn. Het Achterhoekse Noaberschap!

De beheercommissie wenst u allen

**Fijne kerstdagen
en een gezond en hoopvol 2021.**

Buurt maken

Dit artikel komt ook in de digitale nieuwsbrief van de St. Paulusparochie.

Historie

In 1863 ontstonden in Harreveld de eerste plannen om een eigen kerk te bouwen. Met dit doel werd een commissie opgericht en de voorzitter van die commissie was de toenmalige bewoner van huis Harreveld (het kasteel was begin negentiende eeuw vervangen door een landhuis) Bernard Willen Joseph von Raesfelt. Hij schonk de grond waarop later kerk, pastorie, school en het kerkhof een plaats kregen. In 1868 werd de kerk ingezegend. Patrones van de kerk werd H. Agatha. In eerste instantie was Harreveld een bijkerk van Zieuwent. De pastoor en kapelaans van Zieuwent bedienden de kerk. In 1875 werd Huis Harreveld gekocht door de Duitse Franciscanen die er een klooster vestigden. Vanaf die tijd droegen zij dagelijks een mis op in Harreveld. Op 16 mei 1888 sloeg het noodlot toe. Tijdens een hevige storm sloeg de bliksem in de toren en de kerk brandde bijna geheel af. De hele inboedel ging verloren. Maar de kerk was goed verzekerd en binnen 14 maanden werd een nieuw kerkgebouw in gebruik genomen. Op 13 mei 1894 werd Harreveld een zelfstandige parochie. Anderhalf jaar later kreeg Harreveld zijn eerste pastoor.

Heden

De kerk, het kerkhof en de pastorietaan is zeker een bezoek waard. In de kerk bevindt zich de geschilderde kruisweg en wandschilderingen, maar ook glas in lood ramen. Het gehele interieur is ont-

worpen of gemaakt door schilder, tekenaar en glazenier Jos ten Horn. Dit is bijzonder, temeer omdat Jos ten Horn een veelzijdig en bekend kunstenaar was in de jaren dertig van de vorige eeuw in Nederland.

Op het kerkhof staat een muur met nissen met daarin veertien in platen kalksteen gebeeldhouwde staties die samen de Kruisweg en het lijdensverhaal van Jezus vertolken. Ze komen uit de toenmalige kapel van het internaat. Ze waren door de Franciscanen meegenomen uit Duitsland. Ze stammen vermoedelijk uit de 17e eeuw.

Harreveld heeft een grote groep vrijwilligers die zich inzet voor de kerk.

Ook heeft Harreveld een eigen gemengd koor. Bovendien is er bij bijzondere gelegenheden een samenwerking met het koor in Mariënveld en Zieuwent (HaZiMa).

Toekomst

De kerk zal in de komende jaren aan de eredienst worden onttrokken.

Een werkgroep is bezig om een nieuwe bestemming te zoeken. Omdat het een Rijksmonument is, zijn de mogelijkheden beperkt.

ZIEUWENT

Correspondenten

Anneke Kouijzer en Jos Lageschaar

E: ludgerzieuwent@gmail.com

Verkoop pastorie

Beste mensen, het wordt nu eindelijk realiteit: onze pastorie krijgt een nieuwe bestemming, wonen met zorg. Er komt een nieuwe uitdaging als beheercommissie voor het zoeken naar een nieuwe plek voor vergaderruimte en secretariaat. En voor alle materiaal dat nodig is voor het onderhoud van de tuin, begraafplaats en kerk. Ook voor alle inventaris van de pastorie zoals meubels, misgewaden en meer. Veel van het archief is enkele jaren geleden al onder gebracht bij ECAL in Doetinchem. Als oplossing voor de vestiging van het secretariaat en vergaderruimte denken wij aan de kleine vergaderruimte in het parochiehuis. Die is ook goed toegankelijk voor mensen die niet zo goed ter been zijn. Voor al het tuinmateriaal denken wij aan een container die goed afgesloten kan worden en dicht bij de te onderhouden plek kan staan. Zoals het er nu uit ziet, moet dit alles vóór 1 december 2020 gerealiseerd zijn. Als alles verloopt volgens planning, dan is de verbouw volgend jaar om deze tijd gereed. Wij hopen dat alles succesvol verloopt.

Kindje wiegen

Zeker dit jaar willen we op tweede kerstdag 'Kindje wiegen' in de H. Werenfriduskerk van Zieuwent.

Je kunt dan weer kijken en luisteren naar het mooie kerstverhaal.

Iedereen is van harte welkom: jongens en meisjes, vaders en moeders, opa's en oma's! Kom ook! Het kleine knikengeltje staat, zoals altijd, weer bij de grote kerststal vóór in de kerk.

Om iederéén welkom te kunnen heten, hebben we een doorlopende uitvoering van het kerstverhaal. Hiervoor kunnen jullie tussen

10.30 uur en 12.00 uur terecht in de kerk. Let op: de grote mensen moeten wél een mondkapje meebrengen en opzetten als ze in de kerk zijn.

We hopen jullie allemaal daar dan te zien.

Groetjes van de werkgroep 'Kindje wiegen'

Doe wat geld in de pot en de engel knikt dankbaar

MARIËNVELDE

Correspondent

Vacature

Allerzielen 2020

Laat mij verder leven in uw herinnering...

Willemien Wiegerinck-IJzereef, leeftijd 88 jaar, overleden 19 november 2019

Annie IJzereef-Stapelbroek, leeftijd 89 jaar, overleden 29 januari 2020

Anna IJzereef- Bokkers, leeftijd 86 jaar, overleden 3 april 2020

Bennie Baks, leeftijd 83 jaar, overleden 1 augustus 2020

Buurt maken

Dit artikel komt ook in de digitale nieuwsbrief van de St. Paulusparochie.

De dorpskerk van Mariënveld. 2020

In het dorp Mariënveld (parochie St.Ludger) staat een fraaie dorpskerk.

De kerk werd in 1932-1933 gebouwd naar een ontwerp van architect G.A.P. de Kort.

Het kerkje werd gewijd aan 'Onze Lieve vrouw van Lourdes' en is aangewezen als Rijksmonument.

De kerk was er eerder dan het dorp. De plaats

waar de kerk werd gebouwd, stond in de jaren dertig nog bekend als het buurtschap Achter-Zieuwent.

De mensen in dit buurtschap bezochten van oudsher de Werenfriduskerk te Zieuwent. De kinderen gingen er ook naar school, doch de bewoners wilden graag een eigen kerk en school. In 1930 werd eerst de St.Theresia-school gebouwd en in 1932 werd begonnen met de bouw van de kerk. De dorpskerk werd steen voor steen door de bewoners zelf gebouwd.

In de jaren daarna ontstond rond de kerk en school een kerkdorp dat door de eerste pastoor werd omgedoopt tot 'Mariënveld', afgeleid van 'Maria in het Veld'. Pas in 1952 verscheen deze naam op de provinciekaart.

Het opvallendste in het interieur van de kerk, zijn de kleurrijke wandschilderijen, door de Duitse schilder Karl Wenzel (1887-1947). Karl Wenzel is in Nederland relatief onbekend.

In Nederland zijn van Wenzel alleen de schilderijen in Mariënveld en Beltrum bekend.

De kerk vormt een beeldbepalend gebouw in het dorp Mariënveld. Het dorp telt momenteel 850 inwoners, waarvan ongeveer 100 basisschoolkinderen.

In 2000 werden er 10 woningen gebouwd

met een zorgcentrum-woonzorg-hof. Het kreeg de naam 'De Boog'.

In 2005 vierde de basisschool St.Theresia haar 75-jarig bestaan. Naar aanleiding van dat jubileum ontstond het idee om (twee jaar later) wanneer de kerk 75 jaar bestond, een boek uit te geven. In 2007 werd het boek uitgegeven.

Omdat de gymzaal aan vervanging toe was, ontstond het idee voor een gebouw waar meerdere faciliteiten ondergebracht kunnen worden. In 2016 werd de BMV gerealiseerd, dat staat voor Brede Maatschappelijke Voorziening. In deze accommodatie is de dagopvang voor ouderen en de zorgcorporatie ondergebracht. Ook is er een sportzaal, horeca en kantine aanwezig. Er worden veel activiteiten georganiseerd. Het gebouw kwam tot stand door vele vrijwilligers van Mariënveld. Hieruit blijkt wel de grote saamhorigheid van: 'Een dorp om in te blijven geloven'. De kerk, het kerkinterieur en de naastgelegen pastorie zijn uitgevoerd in een bijzondere mix van art deco en Amsterdamse School.

Boven het beeld op het Maria-altaar zijn voorstellingen te zien uit het leven van Maria (de Annunciatie en de Visitatie) en diverse Maria-symbolen. Boven het Jozefaltaar schilderde hij de Geboorte van Christus met daar

rechtsonder een geknield boerenechtpaar met een baby.

Karl Wenzel is in Nederland relatief onbekend. Pastoor Deperink kende hem zeer waarschijnlijk uit Beltrum waar hij in 1932 de kerkschilderingen voltooide.

In Nederland zijn van Wenzel alleen de schilderingen in Mariënveld en Beltrum bekend.

In de oorlog werden zijn atelier in Kevelaer en veel van zijn werken echter verwoest.

In Beltrum waren de schilderingen in de jaren zestig waarschijnlijk overgeschilderd. Deze zijn enkele jaren geleden weer gerestaureerd en in ere hersteld.

Art deco meubilair in het priesterkoor

De inrichting van het priesterkoor dateert bijna geheel uit de bouwtijd. Het oorspronkelijke hoogaltaar en tabernakel zijn nog aanwezig, maar wel verplaatst. Het hoogaltaar is naar voren gehaald. Het tabernakel bleef achter in de apsis en is geplaatst op een nieuw vervaardigd sacramentsaltaar.

De communiebanken en de daaraan gekoppelde preekstoel, in art deco vormgeving en bekleed met marmer in donkere tinten groen en rozerood, zijn origineel.

Het priesterkoor wordt verder opgeluisterd door een groot glas-in-loodvenster met een afbeelding van de kerkpatrones: Onze Lieve Vrouw van Lourdes.

De kerk is verder voorzien van de originele rijk uitgevoerde tegelvloer gelegd in een geometrisch patroon van rode, oker grijze en witte tegels met een zwarte bies. Ook het doopvont en de originele biechtstoelen bleven bewaard. Het zilver- en koperwerk dateert uit de jaren dertig en veertig en werd voor het grootste deel vervaardigd door het atelier van Henri Teulings uit 's-Hertogenbosch.

De kerk vormt een beeldbepalend gebouw in het dorp Mariënveld. Daarnaast vormt de kerk een mooi en zeer goed bewaard gebleven voorbeeld van een dorpskerk uit het tweede kwart

van de twintigste eeuw. Gezamenlijk vertellen gebouw en het oorspronkelijk gebleven interieur, het verhaal over de geschiedenis van het dorp en zijn inwoners.

Zie pagina 31 voor vervolg Mariënveld

INTENTIES

Meddo

Zaterdag 12 december

Luc Klein Tuente; Johan Elsinghorst; Johan en Grada Poelhuis-Huurneman

Donderdag 24 december

Theo Esselink; Overleden ouders Scholten-Kersten; Luc en Jan Klein Tuente; Bernard Schurink; Bernard en Sien Havekes-Tigge-
loven; Henny en Truus Overkamp-Meekes; Liesbeth en Bernard Ubbink-Hegeman; Johan en Anneke Esselink-Schurink; Grada en Johan Poelhuis-Huurneman; Henk Koldewey; Theo Scholten; Harrie te Molder.

Zondag 27 december

Overleden ouders Hoog Antink-Oosterholt; Jaargetijde Maria Severt-Hoog Antink; Overleden ouders Buiël-Hörmeman; Hendrikus Johannes Koldewey; Maria Koldewey-Kondring; Johan Elsinghorst; Johan en Grada Poelhuis-Huurneman

Donderdag 31 december

Luc en Jan Klein Tuente; Mimi en Bernard te Molder-Eeftink; Overleden familie Rötter; Johan en Grada Poelhuis-Huurneman

Zaterdag 9 januari

Jaargetijde Luc Klein Tuente; Mimi en Bernard te Molder-Eeftink; Theo Esselink; Overleden familie Rötter; Bernard en Liesbeth Ubbink-Hegeman; Johan Elsinghorst; Jaargetijde Rika Overkamp-Eisink

Zondag 31 januari

Jan en Luc Klein Tuente; Henny en Truus Overkamp-Meekes; Hendrikus Johannes Koldewey; Overleden ouders Hoog Antink-Oos-

terholt; Maria Severt-Hoog Antink; Johan Elsinghorst

Bredevoort

Donderdag 24 december

Theo en Dora te Molder-Bles en tante Jo te Molder; Hein en Marietje Stevens-Wensink en zoon Henk; Overleden ouders Hunting-Feriks en zoon Hans; Gerrit en Marietje Ilink-Wensink; Overleden familie Wensink-de Vries; Anne en Harrie Verwaaijen-Krüs; Lidy Gijsbers-Veldkamp; Adelheid en Ad te Loo-Orriëns; Elly en Bertus Wensink-Bennink; Jos van Koersveld; Inge Rots; Henry Rave; Hanni en Gerard de Vries-Tekaat; Engelbert Ebbes; Bertus Oonk.

Zondag 31 januari

Anne en Harrie Verwaaijen-Krüs; Lidy Gijsbers-Veldkamp; Adelheid en Ad te Loo-Orriëns; Elly en Bertus Wensink-Bennink; Jos van Koersveld; Inge Rots; Henry Rave; Hanni en Gerard de Vries-Tekaat; Engelbert Ebbes;

Harreveld

Zondag 13 december

Jaargedachtenis: Aloys Hogenkamp. Verder bidden wij voor: Agnes Kl. Gebink-Sprekelder; Toon Tankink; Overleden familie De Both en van Raesfeld; Overleden ouders van Bronkhorst-Toebes; Marietje Krabben-Wiegers; Bernard en Marie Wolters-Krabben; Lucie Penterman; Teun Wiegers; Joop Spieker; Riek Waenink-Heutinck; Familie Spieker-Banning en verdere familie.

Donderdag 24 december

Jaargedachtenis; Mientje Bokkers-Immink. Verder bidden wij voor: Agnes Kl. Geb-

bink-Sprekelder; Toon Tankink; Frans de Both en echtgenote en beide dochters; Overleden ouders van Bronkhorst-Toebes; Marietje Krabben-Wiegers; Bernard en Marie Wolters-Krabben; Aloys Hogenkamp; Riek Waenink-Heutinck; Lucy Penterman; Teun Wiegers; Theo Kolkman; Overleden ouders Lankveld-Harbers en Gerard; Overleden familie Stoltenborg-Krabbenborg; Jan Wissink; Bennie Domhof; Willem en Marie Krabben-ten Have; Overleden familie Knufing-Eekelder; Herman en Dien Kolkman-Tankink; Herman de Droog; Overleden ouders Temming-Aversteeg; Bennie en Lien Klumperink; Overleden ouders Doppen-Mensink; Jan ten Have; Harrie Bennink; Theo Kolkman; Aloys Krabbenborg en Benno; Joop Gierkink; Coleta Wellink-Waanders; Overleden ouders Wellink-Soltenborg; Frans en Mientje Bokkers; Overleden Ouders Temming-Stortelder; Overleden ouder Karnebeek-Papen; Fien Temming-Hoenderboom; Familie Weikamp-ten Brinke; Ouders Wellink-Wopereis; Ouders en familie Krabbenborg-ten Have; Bernard en Riek Tankink-ten Have; Herman Domhof en dochter Adele.

Zondag 10 januari

Jaargedachtenis: Marie Wolters-Krabben; Riek Penterman-kl. Gunnewiek; Line Domhof-Harbers; Overleden familie Stoltenborg-Krabbenborg. Verder bidden wij voor: Agnes Kl. Gebink-Sprekelder; Overleden familie De Both en van Raesfeld; Overleden ouders v Bronkhorst-Toebes; Marietje Krabben-Wiegers; Bernard Wolters; Joop Spieker; Aloys Hogenkamp; Theo Weikamp en Leis Weikamp-te Brinke.

Schitterend wonen

BettingWonen
B R E D E V O O R T

www.bettingbredevoort.nl

Betting Wonen BV
Prins Mauritsstraat 13-15
7126 AC Bredevoort
Telefoon: (0543) 45 15 67
info@bettingbredevoort.nl

Openingstijden:
maandag: 13.30 - 17.30 uur
dinsdag-donderdag: 9.30 - 17.30 uur
vrijdag: 9.30 - 21.00 uur
zaterdag: 9.30 - 17.00 uur

Overige vieringen

Kapelvieringen

In de Helenakerk in Aalten en in de Jacobuskerk in Winterswijk vinden wekelijks ochtendvieringen plaats in de kapel. De viering in Aalten is elke donderdag om 9:00 uur, uitgezonderd 24 en 31 december. De viering in Winterswijk is op woensdag 16 december en op elke woensdag in januari om 9:30 uur.

Weekvieringen Zieuwent

In de Werenfriduskerk in Zieuwent is op woensdagochtend 9 en 23 december en op 6 en 20 januari om 9.30 uur een viering in de kerk. In deze vieringen gaat mevr. M. Beerten voor.

Rozenkrans bidden

Op donderdag 3 december en op 7 januari wordt om 14:00 uur de rozenkrans gebeden in de H. Bonifatiuskerk in Lichtenvoorde. In Winterswijk wordt iedere donderdag, uitgezonderd 24 en 31 december, om 15:00 uur de rozenkrans gebeden.

Gebedsgroep Lichtenvoorde

Op woensdag 16 december om 14:00 uur gaat pastoor De Jong voor in een gebedsviering. Vanaf 13:00 uur is er gelegenheid om ter biecht te gaan en de rozenkrans te bidden.

150 jaar kerk in Vragender

Op dinsdag 26 januari om 19:00 uur is er een viering ter gelegenheid van 150 jaar kerk in Vragender. Voorgangers pastoor H. de Jong en pastor R. den Hartog.

Sacramenten

Als u uw kind wilt laten dopen, de eerste heilige communie wilt laten doen, wilt laten vormen of als u een kerkelijk huwelijk wilt sluiten, neem dan contact op met het centrale secretariaat of het secretariaat van uw locatie. Zij kunnen u informeren en/of doorverwijzen naar de werkgroepen die u helpen bij de voorbereiding van de sacramenten. Als u, met spoed, een ziekenzalving wilt, neem dan contact op met de pastorale noodwacht, 06-190 17 292. Dit is ook het nummer dat u kunt bellen als u een kerkelijke begrafenis en/of kerkelijke ondersteuning wilt.

Aanmelden dopen in de St. Ludgerparochie

Wilt u uw zoon of dochter laten dopen in onze parochie dan bent u van harte welkom! U kunt uw kind opgeven voor de doop via het centrale secretariaat. Zie voor adresgegevens pagina 2 of de website sintludgernu.nl.

Corona

U kunt de coronaregels en de handleiding voor het online aanmelden vinden op de achterpagina.

Persoonlijk, betrokken en dichtbij

- Persoonlijk, betrokken en dichtbij
- Één vertrouwd aanspreekpunt
- Professionele begeleiding
- Tot 1.700 euro goedkoper

Twee nieuwe gezichten bij GUV Uitvaartzorg vanaf 1 december!

We zijn blij te kunnen verkondigen dat per 1 december Maïke Heusinkveld en Thijs Elzinga ons team van uitvaartverzorgers komen versterken.

Wij kozen voor hen vanwege het feit dat wij denken dat ze "GUV bloed" hebben. We proefden bij de gesprekken de empathie en de drive om nabestaanden echt te helpen. Zij kozen voor GUV vanwege de goede naam van GUV Uitvaartverzorging en de wijze waarop wij nabestaanden ten dienste staan.

Persoonlijk, betrokken en dichtbij en gegarandeerd goedkoper!

Meer weten? Bel GUV, een vertrouwd idee!

T: 0800 - 08 09 | www.guv.nl

Huldiging koorleden gemengd koor Mariënveld

Dit gebeurde in de eucharistieviering op zondag 8 november waarin rector P. Kuipers voorging.

Mevrouw M.Th. Heutinck-Kolkman en mevrouw M.J.J. Orriëns-Ballast zijn 50 jaar lid van het gemengd koor in Mariënveld en werden tijdens de viering in het zonnetje gezet.

Op het einde van de viering sprak rector P. Kuipers enkele lovende woorden naar de jubilarissen toe. Hij gaf aan dat 50 jaar lid toch wel een hele mijlpaal is en zeker een felicitatie waard.

Het officiële gedeelte werd door Ank Wopereis gedaan. Op het priesterkoor werden ze toegesproken door Ank.

Het begon in 1970 toen Joop Meulenbeek, de organist, een aantal vrouwen belde om een dameskoor op te richten. Dat was een

schot in de roos, want beide dames voelden er meteen voor. Het was ook heel handig, want de dames konden het al bestaande herenkoor bij rouw en trouw soms vervangen.

In die tijd waren er op zaterdagavond twee missen en zelfs op zondagmorgen ook nog twee. Veel veranderingen in de kerk hebben deze jubilarissen meegemaakt. Een halve eeuw koorlid zijn, verdient respect en waardering. Beide dames hebben het koor 50 jaar lang trouw gediend met hun heldere sopraanstemmen.

Ook is mevrouw Orriëns 15 jaar voorzitter van het koor en mevrouw Heutinck-Kolkman 22 jaar voorzitter geweest.

Hierna las Ank de onderscheidingsbrief voor van de Gregoriusvereniging.

De onderscheiding, een jaartalinsigne, behorende bij de eremedaillon in goud, werd door de familie bij de jubilarissen opgespeld. Ook werd de jubilarissen een bos bloemen overhandigd en kregen ze een ovatie van de aanwezigen. Het Lang zal ze leven werd gezongen door enkele leden van het gemengd koor. Het officiële gedeelte werd afgesloten met een toepasselijk gedicht van Ank Wopereis. Hierna kon men de jubilarissen op gepaste afstand feliciteren.

Jubilerende Marie en Marietje!

*Ik sprek jullie toe in het dialect
met vulle wardering en respect
veur een halve eeuw dienstbaarheid
an ons dames en herenkoor gewijd!
Dit gedicht kump recht uut mien hart
ook namens alle koorleden apart,
ze willen jullie hartelijk danken
veur ow mooie sopraan- klanken,
moar ook veur ow bestuurskwaliteiten
in al die tied deur ow beiden!
As veurzitster Marie 22 joaren doarvan
En Marietje doarna 15 joaren lang!
En al is d'r ook vulle veranderd in de kerke
hier
zingen, dat deden jullie nog met plezier!
Marie met eur 90 joaren verbaast ons fenomenaal,
want ze zingt nog as een nachtegaal!
Marietje organiseert alles rondum de koorfeesten
dan zien wi-j eur met de fiets rondracen!
Wi-j meugen now wel klappen, moar niet zingen,
een ovationeel applaus veur jullie zal now klinken!!!
PROFICIAT!!!!*

Regels voor de vieringen

In deze tijd met het coronavirus moeten we ons aan een aantal regels houden om het virus onder controle te houden.

- Het heeft onze voorkeur dat u zich vooraf aanmeldt voor de viering.
- Wij vragen u om de aanwijzingen op te volgen die bij binnenkomst, vertrek en de communie worden gegeven.
- Bij het kruisteken wordt het lichaam niet aangeraakt.
- Gelovigen houden elkaars hand niet vast tijdens het bidden van het Onze Vader.
- Tijdelijk geven wij elkaar geen hand bij de vredeswens.
- Wij vragen u om bij het uitreiken van de de communie anderhalve meter afstand van elkaar te houden.
- U dient voor het ontvangen van de heilige hostie uw handen te

reinigen.

- Kinderen die nog niet ter communie gaan worden zonder aanraking gezegend op anderhalve meter afstand.
- Wilt u de heilige hostie niet met de hand aanraken, dan kan een eigen 'corporale' meegebracht worden op de hand en zo de heilige hostie naar de mond gebracht worden. Bij een corporale kunt u denken aan een kleine schone witte zakdoek.
- U kunt bijdragen aan de collecte via een collectebus op een tafel bij de uitgang, via een bankoverschrijving of via een gift-app.

Plaatsen reserveren voor viering

Reserveren rond de kerstdagen

We wachten de regelgeving van regering en bisschoppen af en zullen op een later moment bekend maken hoe het reserveren gaat gebeuren. Wij houden u op de hoogte via de parochiewebsite SintLudgernu.nl en de Groenlose Gids/Elna.

Hoe werkt het voor de weekvieringen

Bij een viering in de loop van de week kunt u zich voor het begin van de viering melden. Uw naam en telefoonnummer worden dan genoteerd.

Hoe werkt het voor de weekendvieringen

Voor het bijwonen van een viering in het weekend kunt u op de website van de parochie een plaats reserveren.

Voor parochianen die geen internet hebben of hulp nodig hebben bij het aanmelden, bestaat de mogelijkheid om de aanmelding telefonisch door te geven op T: 06-82 60 48 63. Dit telefoonnummer is maandag tot en met vrijdag van 9:00 tot 12:00 uur bereikbaar.

U kunt zich ook voor aanvang van de viering inschrijven bij de kerkdeur. Als er nog plaats is, kunt u de viering bijwonen. Ook als u zich bij de kerk aanmeldt, moet u uw naam en telefoonnummer opgeven voor het bron- en contactonderzoek.

Het heeft de voorkeur dat u zich voor de viering telefonisch of via de website aanmeldt om de doorstroom te bevorderen bij het begin van de viering.

Handleiding website

1. Ga naar de website van de parochie, www.sintludgernu.nl. Selecteer de menu optie 'Vieringen'.
2. U ziet nu de vieringen voor de komende twee weken. Bij de vieringen voor de komende zeven dagen staat een knop 'Reservering aanvragen'. Deze knop blijft zichtbaar tot zaterdagmiddag 12:00 uur.
3. Klik op de knop 'Reservering aanvragen'.

U ziet dan een scherm met de locatie, datum en tijd van de viering. Op dit scherm moet u uw naam, telefoonnummer en e-mailadres invullen.

Vervolgens kunt u aangeven met hoeveel personen u wilt komen. Ga akkoord met de voorwaarden door een vinkje te zetten de verklaring dat niemand corona heeft en dat u akkoord bent met het verwerken van uw gegevens.

Klik op 'Versturen' om de aanvraag te versturen.

4. Als u alles correct heeft ingevuld, dan ontvangt u een e-mail met een bevestiging van uw reserveringsaanvraag. In deze mail is een link opgenomen waarmee u uw aanvraag kan annuleren.

Let op: deze e-mail geeft u nog geen recht op een plaats, deze mail bevestigt dat wij uw aanvraag hebben ontvangen.

5. Op vrijdagavond krijgt u een e-mail waarin een staat of u mag komen of op de wachtlijst staat. Ook in deze mail is een link opgenomen waarmee u uw aanvraag kan annuleren.

Als u zich na vrijdagavond nog aanmeldt, ontvangt u op zaterdagmiddag een e-mail of u mag komen of op de wachtlijst staat.

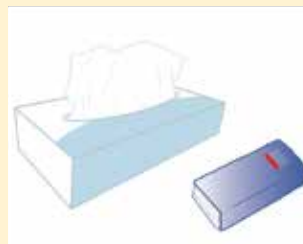
Corona nog niet voorbij

Voor jouw en onze veiligheid geven we elkaar even geen hand

Was je handen een paar keer per dag

Gebruik papieren zakdoekjes (éénmalig) bij niezen en hoesten

of nies en hoest in je elleboog